

Nr. 11

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

19 november 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET BEKRACHTIGING BESLUIT RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN

DEONTOLOGISCHE CODE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS INZAKE DIENSTVER-
LENING

Inhoud

Nr. 11

Woensdag 19 november 1997
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Mededeling van de voorzitter	1
Voorstel van decreet van mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche en de heer Bruno Tobbyack houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – 792 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	1
Sprekers : de heer Leonard Quintelier, verslaggever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heren Jaak Gabriels, Bruno Tobbyack, Carl Decaluwé en Michel Doomst, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Pieter Huybrechts en Herman Lauwers, mevrouw Nelly Maes, de heren Ludo Sannen, Joachim Coens, Patrick Lachaert en minister Eddy Baldewijns	
Artikelsgewijze bespreking	31
Regeling van de werkzaamheden	33
Bijlage	
Deontologische code van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking	35

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Paul Van Grembergen : gezondheidsredenen ;

Johan Weyts : buitenslands ;

Ward Beysen : familieverplichtingen.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, in de plenaire vergadering van woensdag 22 oktober 1997 hebt u bij hoofdelijke stemming de deontologische code van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking aangenomen.

Inmiddels werd de tekst van die code op verzoek van het Uitgebreid Bureau taalkundig bijgeschaafd door de taaladviseurs van de afdeling Studie en Advies.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor de aldus aangepaste tekst voortaan als de officiële tekst van de deontologische code te beschouwen, die aan alle Vlaamse volksvertegenwoordigers ter ondertekening zal worden aangeboden, en ook als dusdanig zal worden verspreid.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche en de heer Bruno Tobback houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

– 792 (1997-1998) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Tyberghien-Vandenbussche en de heer Tobback houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Quintelier, verslaggever, heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het decreet van 24 juli, kortweg het Planningsdecreet genoemd, bepaalt dat het bindende gedeelte van het RSV binnen de zestig dagen na de vaststelling van de Vlaamse regering door het Vlaams Parlement moet worden bekrachtigd.

Op 14 en 23 oktober en op 5 en 6 november jongstleden werd het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in de commissie voor Ruimtelijke Ordening uitvoerig besproken. Op 23 oktober besliste de commissie unaniem om het bindende gedeelte per decreet te bekrachtigen. Mevrouw Tyberghien en de heer Tobback hebben een voorstel houdende de bekrachtiging van het bindende gedeelte neergelegd.

Bij wijze van inleiding wordt door de minister gezegd dat na goedkeuring van voorliggend structuurplan de Vlaamse regering over een ruimtelijk beleidskader beschikt tot het jaar 2007.

De belangrijkste wijzigingen van het ontwerp van het RSV werden in het richtinggevend gedeelte doorgevoerd. Bij deze wijzigingen werd nagenoeg volledig rekening gehouden met de resolutie van het Vlaams Parlement de dato 10 juli en met het advies van Vlacoro van 23 juni.

De belangrijkste wijzigingen in de bindende bepalingen zijn een gevolg van wijzigingen in het richtinggevend gedeelte. Wat het richtinggevend

Quintelier

gedeelte betreft, beklemtoonde de minister in zijn uitvoerige toelichting over dit gedeelte de samenhang tussen vier gehanteerde ruimtelijke principes : de gedeconcentreerde bundeling, het fysisch systeem dat ruimtelijk structurerend is, de poorten als motor voor ontwikkeling, en infrastructuren als bindtekens en basis voor locatie van activiteiten. De onderlinge verhouding tussen deze ruimtelijke principes moet op de verschillende planningsniveaus en per gebied worden afgewogen.

Bij de selectie van de stedelijke gebieden werd uitgegaan van een actualisatie van de wetenschappelijke studie over de stedelijke structuren en hun hiërarchieën. De toepassing ervan heeft geleid tot de wijziging en de selectie van structuurondersteunende en kleinstedelijke gebieden.

De benaming 'Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel' vervangt de vroegere Vlaamse rand rond Brussel. Hierdoor wordt een aparte categorie van stedelijk gebied gevormd dat niet als een rand zal worden opgevat.

Verder zegt de minister dat de vooropgestelde minimale woondichtheden van 25 woningen per hectare in stedelijke gebieden en 15 woningen in kernen van het buitengebied, als brutodichtheden en als richtcijfer moeten worden gelezen en toegepast op een ruimtelijk samenhangend geheel. Inbreiding blijft een absolute prioriteit voor het realiseren van bijkomende woningen.

Als besluit van zijn uiteenzetting over de stedelijke gebieden onderstreept de minister het belang van de versterking van het multifunctionele. Verweving moet worden versterkt door opnieuw ambachtelijke en commerciële activiteiten in woongebieden aan te trekken.

Inzake het buitengebied werd gezegd dat bij de definitieve vaststelling van het ruimtelijk structuurplan, de regering erover heeft gewaakt dat de noodzakelijke afstemming op het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu is doorgevoerd.

Met betrekking tot de kwantitatieve opties voor de natuurlijke structuur zegt de minister dat deze zijn gebaseerd op de doelstelling om natuur en bos in goed gestructureerde gehelen in te bedden. Ze gaan dus niet uitsluitend uit van cijfermatige prognoses of behoefteberekening. De uiteindelijke afbakening in ruimtelijke uitvoeringsplannen moet

bovendien plaatsvinden op initiatief van de ruimtelijke ordening in samenwerking met de voor natuur, landbouw en bos bevoegde overheidssectoren, en in overleg met provinciale en gemeentelijke overheden.

De 750.000 hectare agrarische gebieden zijn bestemd voor beroepslandbouw. Hobbyland en tuinbouw moeten worden ontmoedigd. Biologische landbouw die beantwoordt aan de beroepslandbouw, zal eveneens zijn plaats krijgen. De minister wijst er tevens op dat de zuivere agrarische bedrijvzones binnen de agrarische structuren moeten worden afgebakend en dus geen deel uitmaken van lokale of regionale bedrijventerreinen.

Inzake de economische activiteiten zegt de minister dat op grond van bijkomend onderzoek met de gegevens uit 1994 over totale werkgelegenheid, industriële werkgelegenheid en arbeidsbalans, een aantal wijzigingen in de economische knooppunten werden doorgevoerd. In de gemeenten die niet als economisch knooppunt zijn geselecteerd, worden de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor de bestaande economische activiteiten gegarandeerd via de ontwikkeling van een lokaal bedrijventerrein, door de opmaak van een sectoraal BPA of door de ontwikkeling van een bedrijventerrein voor historisch gegroeide bedrijven.

Bij de optie om tegen het jaar 2007 10.000 hectare bedrijventerreinen uit te rusten, zegt de minister dat 6.000 hectare als bedrijventerreinen en 4.000 hectare als reservebedrijventerreinen in de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden afgebakend. Vanaf het ogenblik dat 50 percent van de afgebakende terreinen effectief zijn bezet, mag worden overgegaan tot aansnijding van de reservehoeveelheid. De minister vestigt ook de aandacht op de hervulling van de verlaten bedrijventerreinen en de differentiatie van de bestaande en toekomstige bedrijventerreinen.

Inzake de poorten – de zeehavengebieden en de internationale luchthaven van Zaventem – worden door de minister twee elementen ingebracht. Voor de internationale luchthaven van Zaventem zal het maximaliseren van de bereikbaarheid van zowel de parkeerterreinen als de luchthavengebonden voorzieningen, moeten worden uitgewerkt in een uitvoeringsplan eigen aan het luchthavengebied. Voor de zeehavengebieden zal bij de afbakening een gedeelte van de opgenomen oppervlakte voor industrie en KMO, als specifiek regionaal bedrijventerrein worden afgebakend. Tevens zegt de minister dat binnen het geheel van alle zeehaven-

Quintelier

gebieden, 5 percent van de oppervlakte voor ecologische infrastructuur moet instaan.

Voor de lijninfrastructuur is de functionele indeling van het wegennet in categorieën gebaseerd op het selectief prioriteit geven aan ofwel de bereikbaarheid, ofwel de leefbaarheid. Voor een goed functioneren van een weg is een evenwicht tussen functie, vorm en gebruik noodzakelijk.

De minister heeft met betrekking tot de definitieve selectie van hoofd- en primaire wegen een opsomming gegeven van de wijzigingen ten opzichte van het ontwerp van Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Wat de bouw- en gebruiksvrije stroken langs hoofd- en primaire wegen betreft, wordt gesteld dat alle functies en activiteiten die vandaag in deze stroken bestaan, van kracht blijven zolang ze de aanleg van deze wegen niet hinderen. Voor nieuwe functies en activiteiten wordt evenwel een totaal bouwverbod ingesteld. Wat de spoorinfrastructuur betreft, wijst de minister op het feit dat een gelijkwaardige categorisering is uitgewerkt als voor de wegeninfrastructuur. Daarbij wordt aandacht geschonken aan het behoud van de fijnmazigheid van het bestaande net. Hetzelfde geldt voor de waterwegeninfrastructuur.

Bij de bespreking van het bindende gedeelte wijst de minister erop dat ervoor is gekozen om in de bindende bepalingen, naast de gewestplannen, ook de gewestelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen als instrumenten te vermelden. Het is immers mogelijk dat een vernieuwd decreet op de ruimtelijke ordening wordt goedgekeurd vooraleer er een eerste herziening van dit bindende gedeelte wordt doorgevoerd.

Als gevolg van wijzigingen in het richtinggevende gedeelte werden een aantal wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de stedelijke gebieden. Die wijzigingen werden uitvoerig toegelicht door de minister in het bindende gedeelte. De GEN-, GENO- en natuurgebieden in het buitengebied zullen als overdruk in uitvoeringsplannen worden afgebakend. Tevens wordt beklemtoond dat de ruimtelijke bestemming van het agrarische gebied wordt voorbehouden voor beroepslandbouw.

Voor de bindende bepalingen inzake economische activiteiten en de lijninfrastructuur verwijst de minister naar zijn uiteenzetting over het richtinggevende gedeelte en de gevolgen ervan voor het bin-

dende gedeelte. Over de draagwijdte van de bindende bepalingen zegt de minister het volgende.

De bindende bepalingen zijn de spil tussen de in het richtinggevend gedeelte uitgewerkte gewenste ruimtelijke structuur en de realisatie ervan. Hun functie bestaat erin het dwingend karakter aan te geven voor de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan via uitvoerende instrumenten. De bindende bepalingen zijn bindend voor alle openbare instellingen die afhangen van het Vlaams Gewest. Ze zijn niet bindend voor de burger. Ruimtelijke structuurplannen zijn geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen.

De bindende bepalingen zijn inhoudelijk samenhangend, concreet en worden beperkt tot essentiële elementen. Er zijn drie types te onderscheiden : selecties en indelingen in beleidscategorieën ; taakverdeling in verband met de uitvoering ; kwantitatieve bepalingen in verband met structuurbepalende componenten en het gebruik van diverse activiteiten. De bindende bepalingen zijn het kader voor uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Tijdens de algemene bespreking betreunde de minderheid dat de minister in zijn uiteenzetting voortdurend heeft verwezen naar de resolutie van de meerderheid. Hij heeft de resoluties van de oppositie buiten beschouwing gelaten. De minister stelde dat hij enkel kan verwijzen naar een door het parlement aangenomen resolutie.

Verscheidene leden vragen om diegenen die bezwaren hebben ingediend, in kennis te stellen van het resultaat van het onderzoek. De minister stelt dat alle bezwaarschriften zijn behandeld, enkel de vaststelling van het structuurplan zal bij uittreksel, in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

In antwoord op de vragen over handleidingen en hun statuut stelt de minister dat de handleidingen die zowel voor provincies als voor de gemeenten zullen worden opgemaakt, als begeleidingsinstrumenten en niet als omzendbrief moeten worden opgevat. Er wordt ook op gewezen dat gemeenten in principe niet moeten wachten op de provinciale structuurplannen. In vele gemeenten bestaat er momenteel geen structuurplan, maar is men wel goed opgeschoten met de voorbereiding ervan. De minister wijst erop dat dit geen verloren werk is, hoewel nauw overleg met de provincies is aangevraagd.

Quintelier

Wat de uitvoeringsplannen betreft, herinnert de minister er tijdens de discussie aan dat sinds 1994 alle gewestplanwijzigingen worden getoetst aan het ontwerp-structuurplan dat toen nog de gewenste ruimtelijke structuur werd genoemd.

In het debat wordt er voorts op gewezen dat in afwachting van een nieuw decreet op de ruimtelijke ordening, de bestaande wet van kracht blijft met als gevolg dat er geen wettelijke basis is voor provinciale uitvoeringsplannen. Door een betere informatiedoorstroming tussen provincie en gewest kan men dit probleem bij de herziening van de gewestplannen opvangen.

Tijdens de debatten over de ruimtelijke structuur wordt de aandacht van de minister gevestigd op de werking van de administratie die bevoegd is voor de ruimtelijke ordening. Vooral de onbereikbaarheid en het gebrek aan communicatie worden op de korrel genomen. Tijdens de algemene bespreking wordt ook aandacht gevraagd voor de omzendbrief over gevallen van heikracht, het bijhouden van een dynamische inventaris en de beperkte mankracht en middelen die in kleine gemeenten ter ondersteuning van de structuurplanning aanwezig zijn.

Wat de selectie en indeling in categorieën van stedelijke gebieden betreft, verklaart de minister zich akkoord om de actualisering van de oorspronkelijke studie aan het verslag toe te voegen. Dit is inmiddels gebeurd. Inzake het Vlaams stedelijk randgebied rond Brussel wordt de bekommernis geuit dat die rand niet als een op zichzelf staand geografisch geheel mag worden beschouwd. De situatie varieert van noord tot zuid. Sommige delen kunnen een eigen invulling krijgen, andere moeten buitengebied blijven. Volgens de minister bevat het gebied rond Brussel als stedelijk gebied en als buitengebied veel potenties. De afbakening en de ontwikkeling moeten in overleg met de provincie Vlaams-Brabant worden uitgetekend. Ten opzichte van de eerste versie wordt nu een eigen dynamiek mogelijk. Tevens meent de minister dat men in de handleiding oog zal hebben voor dit specifieke deel van het structuurplan.

Bij de afbakening van de stedelijke gebieden vreest men dat de open ruimte die paalt aan het stedelijk gebied, bijna als een reservegebied voor de verstedelijking zal worden beschouwd. Zowel voor woongebieden als voor bedrijfsterreinen zijn de exacte verdeelcijfers per provincie gekend terwijl voor landbouw een globaal cijfer van 750.000 hec-

tare in de ruimtebalans is opgenomen. Er wordt onderstreept dat de filosofie van het structuurplan in sterke mate vertrekt vanuit de stedelijke gebieden en de daarmee samenhangende behoeften, en niet vanuit een onderzoek naar kwaliteiten en voorzieningen van een volwaardig buitengebied. Het buitengebied wordt hier nog steeds als een reservegebied beschouwd.

De minister verduidelijkt het belang van het structuurplan voor de landbouw. De vooropgestelde 750.000 hectare is een blijvende garantie voor beroepslandbouw. Deze garantie is even sterk als voor de andere functies. Tevens wordt herhaald dat men bij de opmaak van het structuurplan, is uitgegaan van het principe van een gedeconcentreerde bundeling en het vrijwaren van de open ruimte. Er mag geen verwarring bestaan tussen het stedelijk gebied als ruimtelijk begrip en de stad binnen de administratieve grenzen. Dit verklaart waarom men binnen de stedelijke gebieden nog volwaardige functies zoals landbouw en natuur aantreft. Het buitengebied kan evenwel niet worden beschouwd als een reservegebied. Het is een gelijkwaardig gebied met garanties voor het bestaan en de ontwikkeling van diverse functies. Het is belangrijk dat de landbouw en het groene gebied binnen het stedelijk gebied ook in de ruimteboekhouding worden meegeteld. Dit verklaart volgens de minister waarom op dit ogenblik niet is geopteerd voor het hanteren van een aantal verdeelsleutels.

Tijdens de discussie over de differentiatie van de nederzettingsstructuur en de rol van de provincies, worden een aantal vragen gesteld omtrent de criteria die moeten worden gehanteerd bij de aanduiding van de hoofddorpen en de afbakening van linten. Het is niet denkbeeldig dat grotere gemeenten zwaarder zullen wegen op de provinciale besluitvorming dan kleine gemeenten. Zo zullen er twee verschillende snelheden zijn op het vlak van gemeentelijke structuurplanning. De minister verduidelijkt dat de selectie van hoofddorpen en woonkernen nader moet worden onderzocht. De provinciale overheid moet zich bij het opmaken van het provinciaal structuurplan op dat onderzoek baseren. Er zullen wel nadere gegevens ter beschikking van de provincies worden gesteld. De verdere verfijning moet gebeuren in nauw overleg met de verschillende betrokkenen, gemeentebesturen en burgers.

Er werd ook gevraagd welk nut het heeft om bij de selectie van economische knooppunten rekening te houden met het Europese regionale economische beleid. Dat beleid kan immers veranderen. De

Quintelier

minister wijst erop dat de selectie zo dicht mogelijk bij de huidige realiteit aansluit.

Bij de bespreking van de poorten werd gevraagd waarom Genk niet is geselecteerd. Volgens de minister kan Genk moeilijk worden beschouwd als een internationale toegang tot Vlaanderen. De functie van Genk als multimodaal en logistiek park blijft wel volledig behouden.

Bij de algemene bespreking over de ontsluiting van de haven van Zeebrugge over de weg, zei de minister dat de Vlaamse regering een grondige studie wil laten maken over de ontsluiting van de verschillende poorten. De bedoeling hiervan is onder meer het structuurplan in de toekomst bij te sturen.

Toen de bindende bepalingen hoofdstuk per hoofdstuk werden besproken, werd gevraagd hoe de gemeenten en provincies met die bepalingen moeten omgaan bij de afbakening van stedelijke gebieden, de differentiatie van nederzettingsstructuren, de verdeling van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in stedelijke gebieden, en in verband met zonevrije lintbebouwing. De minister benadrukt dat men een onderscheid moet maken tussen de administratieve grenzen van steden en gemeenten, en de ruimtelijke gehelen. Er moet onder meer een duidelijke definitie van het begrip 'lint' komen.

Bij de bespreking van de economische activiteiten werd gevraagd of het mogelijk is dat bij de afbakening van een bedrijventerrein in een gemeente die als economisch knooppunt is geselecteerd, de administratieve grens van de gemeente wordt overschreden. Bij stedelijke gebieden is dat soms mogelijk. De minister stelt voorop dat het hele stedelijke gebied als één economisch knooppunt wordt beschouwd en soms de administratieve grenzen kan overschrijden. Het overschrijdende deel moet dan wel opgenomen zijn in de indicatieve opsomming van het betrokken stedelijke gebied. Indien een gemeente grenst aan een stedelijk gebied dat als economisch knooppunt is geselecteerd, en er een bedrijventerrein bestaat dat bij een bedrijventerrein in een stedelijk gebied aansluit, kan het bedrijventerrein vanuit het economisch knooppunt worden bekeken. Dit betekent niet dat de aansluitende administratieve gemeente in haar geheel, het statuut van economisch knooppunt kan krijgen.

Bij de discussie over de differentiatie van bedrijventerreinen verduidelijkt de minister de inplan-

tingsmogelijkheden voor grootschalige volumineuze handel en agro-industrie. Hij bevestigt dat de bindende bepalingen voor de differentiatie enkel de grote lijnen aangeven. De verdere verfijning en invulling moet door middel van regelgeving en afbakening gebeuren. Precies daarom is het belangrijk dat de differentiatie verder wordt uitgetekend op het niveau van de provinciale en gemeentelijke structuurplannen.

Hiermee aansluitend wordt de discussie over de zonevrije en historisch gegroeide bedrijven herhaald. Voor de zonevrije toestanden stelt de minister voorop dat het opmaken van een sectoraal BPA wellicht de snelste weg is om tot oplossingen te komen.

Er wordt ook gevraagd of het bedrijvenaandbod tot het jaar 2007 voldoende groot is. Volgens de minister is 10.000 hectare een ruim aanbod. Mochten de behoeften anders dan verwacht evolueren, kan er in het jaar 2002 wel een bijsturing komen. De minister stelt ook voor om concrete maatregelen te nemen voor een verdere milieu-technische sanering van de terreinen. Hierdoor worden steeds meer vervuilde terreinen bruikbaar.

Bij de bespreking van de wegeninfrastructuur werden heel wat specifieke vragen gesteld over concrete trajecten, over aangebrachte wijzigingen en mogelijke toekomstige wijzigingen, en over de weerslag van het al dan niet behouden van bepaalde reservatiestroken. De minister stelt hier duidelijk dat het richtinggevende gedeelte een aantal modaliteiten, criteria en normen bevat waarvan slechts in uitzonderlijke omstandigheden en gemotiveerd kan worden afgeweken. Elke wijziging dient te worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Afwijkingen van het bindende gedeelte zijn slechts mogelijk via de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Wat reservatiestroken die niet in de bindende bepalingen zijn opgenomen, betreft : deze zullen gaandeweg uit de gewestplannen worden geschrapt, tenzij de provincie hier andere plannen mee heeft. Verder werden nog een aantal precieze vragen gesteld inzake waterwegen en het selecteren van hoofdwaterwegen of bepaalde delen ervan.

Bij de artikelsgewijze bespreking van dit voorstel van decreet werden twee amendementen bij meerderheid goedgekeurd. Een eerste strekt ertoe dat de bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten, meer bepaald de economische knooppunten buiten de stedelijke gebieden en het economische netwerk van het Albertkanaal, worden aangevuld met de volgende

Quintelier

zin : 'Indien blijkt dat na onderzoek de taakstelling met betrekking tot de invulling van het bedrijven-terrein in een specifiek economisch knooppunt niet afdoende kan gerealiseerd worden, dan kan deze taakstelling verder ingevuld worden op nabijgelegen zones in een aangrenzende gemeente.' Een tweede amendement vult de bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren in, meer bepaald de categorisering van wegen volgens de functie, aan met de volgende zin : 'De algemene principes inzake de vormgeving en de uitrusting van de verschillende categorieën van wegen kunnen voor wat betreft bestaande wegen niet opgevat worden als bindende norm en moeten steeds geëvalueerd worden vanuit de bestaande historisch gegroeide structuur van de omgeving waarin deze weg gelegen is.' Het voorstel van decreet, zoals geamendeerd door de commissie, werd aangenomen met 8 stemmen voor, 4 tegen en 3 onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Tyberghien heeft het woord.

Mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, vandaag staan we voor het begin van de laatste rit in de ordening van de ruimtelijke ordening. De CVP-ploeg is er van overtuigd dat we samen een beslissende en belangrijke wedstrijd hebben gereden. We hebben inderdaad een lange weg afgelegd sinds de Vlaamse regering een voorlopig ontwerp van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen uitwerkte, onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet houdende de ruimtelijke planning.

We hebben nog een veel langere weg afgelegd sinds in Vlaanderen voor de eerste maal werd gesproken over structuurplanning. Nu zijn we aan het einde gekomen van de opmaak van ons eerste structuurplan voor Vlaanderen. We hebben geoordeeld dat het parlement, behalve standpuntbepaling, ook nog een andere rol te spelen heeft bij het vastleggen van dit structuurplan. Het provinciaal en gemeentelijk structuurplan wordt uitgetekend door respectievelijk de provincie en de gemeente. Het decreet houdende de planning ging ervan uit dat het vastleggen van het Vlaams structuurplan door het bevoegde wetgevende orgaan, in casu het Vlaams Parlement, praktisch gezien moeilijk haalbaar was. In tegenstelling tot de werkwijze bij het provinciaal en gemeentelijk structuurplan, voorzag het decreet houdende de planning erin dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zou worden

ingevuld door de uitvoerende macht, met name de Vlaamse regering. Omdat het gedeelte inzake de bindende bepalingen echter bepalingen bevat waarvan niet kan worden afgeweken, werd via een amendement voorzien in de bekrachtiging van de bindende bepalingen door het Vlaams Parlement. Daarvoor zijn we hier vandaag : om het meest verstrekkende onderdeel van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de bindende bepalingen, bij decreet te bekrachtigen.

U hebt het gehoord van de verslaggever : de commissie aanvaardde nog twee amendementen die een verduidelijking vormen van die bindende bepalingen. Het eerste amendement gaat over de draagwijdte van de specifieke economische knooppunten. Het tweede amendement betreft de wijze waarop bij de inrichting of herinrichting van wegen al rekening wordt gehouden met de bestaande toestand. Deze twee amendementen hebben een algemene draagwijdte, en verschillen dus van plaatsgebonden amendementen.

We hebben een lange weg afgelegd om tot een globale visie te komen over de ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Er zal altijd discussie zijn : emoties en commoties over de ruimtebalans – of beter gezegd, de ruimteboekhouding – zullen steeds blijven bestaan. Vaak vinden ze hun oorsprong in het feit dat men zich te veel toespitst op deelfacetten. Men houdt te weinig rekening met de algemene doelstelling.

De grote uitdaging van het ruimtelijk beleid ligt net in het zoeken naar een evenwicht tussen de diverse sectoren die elk hun ruimtebeslag opeisen. Zelfs na het openbaar onderzoek van het RSV is de voorgestelde ruimtebalans ongewijzigd gebleven. Dit wijst erop dat deze evenwichtsoefening in het RSV nog niet zo slecht is geweest. Daarom kunnen we zeggen dat de ruimtelijke boekhouding het scharniergewricht is van de totale planning.

In een dynamisch proces zoals dit zijn discussiepunten onvermijdelijk. Een dynamische inventaris van de beschikbare ruimte zal altijd noodzakelijk blijven. Daarom moet evaluatie mogelijk zijn. Ook bijsturing blijft noodzakelijk, ondanks het feit dat onze ruimtelijke visie tot 2007 wordt vastgelegd. De maatschappelijke evolutie staat niet stil : rigide systemen kunnen we dus missen als kiespijn.

De grote verdienste van het RSV is dat dit plan het kader aangeeft waarbinnen de maatschappelijke activiteiten zich verder ruimtelijk kunnen ontwikkelen, uitgaande van de draagkracht en de kwaliteit van de ruimte. Vlaanderen is een relatief kleine

Tyberghien-Vandenbussche

regio in een zowel ruimtelijk als sociaal-economisch sterk verknoopt Noordwest-Europees weefsel. Het RSV moet ook ingaan op de relaties met de buren, zeker op de relaties met het voor Vlaanderen structuurbepalende Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Na deze formele stap van bekrachtiging is onze procedure rond. Vanaf nu kunnen de gewestplannen worden aangepast in het licht van de structuurplanvisie.

In de huidige gewestplannen zijn alleen de bestemming en het gebruik van de grond vastgelegd. In het RSV wordt dit opgedeeld in een stedelijk gebied en een buitengebied, elk met een specifiek beleid. Dit komt duidelijk naar voren in de metafoor 'Vlaanderen open en stedelijk'. Dit terechte streven naar een open en stedelijk Vlaanderen neemt niet weg dat Vlaanderen momenteel ook een aantal gebieden bevat die een sterk duaal karakter vertonen en morfologisch noch open noch stedelijk zijn.

Er wordt voorzien in een afbakening van de stedelijke gebieden in de ruimtelijke uitvoeringsplannen – voorlopig nog de gewestplannen. Deze afbakening is heel belangrijk want deze zal in de komende jaren immers bepalend zijn voor de mogelijke inplanting van allerlei harde functies zoals wonen en bedrijventerreinen.

In dit verband komt in de bindende bepalingen als een essentieel element het onderscheid tussen de steden in Vlaanderen naar voren. Het RSV maakt al onderscheid tussen vier types van stedelijke gebieden : grootstedelijke gebieden, regionaalstedelijke gebieden, structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden en kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau. Daarenboven kan iedereen vaststellen dat binnen eenzelfde type van stedelijk gebied ook nog grote verschillen bestaan, bijvoorbeeld tussen Veurne en Willebroek. Het lijkt dan ook niet aangewezen om alle stedelijke gebieden op dezelfde manier te benaderen. Een algemeen standpunt moet steeds worden aangevuld met een specifiek standpunt, aangepast aan de plaatselijke situatie.

Speculatie wordt hierdoor in de toekomst weer bepalend. Ten eerste zal de voorgestelde afbakening van het RSV de potentieel bruikbare terreinen behoorlijk beperken. Ten tweede is er het aanvoelen dat de grenzen van deze gebieden wel eens voor lange tijd zouden kunnen vastliggen. Waarschijnlijk zullen de gebieden die in een stedelijk gebied worden ingedeeld, een sterke speculatieve

waardestijging ondergaan, ongeacht het bestemmingsplan of het huidige gebruik. De in het RSV genoemde en becijferde behoefte aan bijkomende of uit te wisselen woonzones is erg beperkt. Bovendien is van de voorziene 7.000 hectare bedrijfsterreinen 85 percent in het stedelijk gebied gelegen.

Deze factoren zullen de afbakenende overheid waarschijnlijk in de verleiding brengen om het stedelijk gebied ruim genoeg te maken. Meteen heeft men dan het voordeel dat er manoeuvreerruimte ontstaat om ongewenste activiteiten op te schuiven. Een stad, een provincie of het Vlaamse Gewest heeft er dus geen enkel belang bij om te strikt af te bakenen, zeker indien men verder kijkt dan de planhorizon van het RSV 2007. Bovendien is het dan ook gemakkelijker om de reacties af te wachten en eventueel wat gas terug te nemen, zodat men een nog ruime perimeter behoudt.

Mijnheer de minister, deze bedenkingen leven zeer sterk bij de bevolking. Men is ongerust. Daar moeten we rekening mee houden. De ervaring leert ons dat plannen een eigen leven gaan leiden zodra ze in werking treden. Ondanks een eventuele intrekking blijven ze voortdurend opduiken. Ieder voorstel van afbakening van de stedelijke gebieden houdt dan ook een bedreiging in dat het op langere termijn toch wordt gerealiseerd. Een voorbeeld hiervan uit het verleden is de afbakening van de reservewoongebieden in het gewestplan. De grote verantwoordelijkheid van alle bestuursniveaus terzake blijft een onbekend risico. Hieruit groeit de latente vrees dat er onvoldoende ruimte zal overblijven voor de overige bindende bepalingen die voor het buitengebied zijn ingeschreven.

U kent onze zorg voor de belangrijke functies in de open ruimte. In de commissie hebben we dit voldoende benadrukt. Daarom is het schema van het in het RSV voorziene afbakeningsproces van ontzettend groot belang. Daarom ook zal de afbakening van het stedelijk gebied op respectieve wijze moeten gebeuren. De begeleidende maatregelen bij het RSV zijn dan ook van cruciaal belang. Ik verwijs hiervoor naar de resoluties van de heren Decaluwé en Tobback. Het RSV heeft geen kans op slagen zonder de invulling van een aantal randvoorwaarden.

De centrale overheid is niet in staat om al haar beleidsopties in de praktijk te brengen. Heel wat principes vereisen een gebiedsgerichte vertaling op een lager niveau. Een essentiële voorwaarde voor de uitbouw van het nodige maatschappelijke draagvlak is een gerichte informatiecampagne voor het gemeentelijk niveau, zoals voorzien in de rand-

Tyberghien-Vandenbussche

voorwaarden. Het stimuleren en ondersteunen van het ruimtelijk beleid in de gemeenten kan onder meer door het verbeteren van het subsidiëringsmechanisme inzake het gemeentelijk grond- en pandenbeleid in de brede betekenis. Een radicale vereenvoudiging van het mechanisme dringt zich eveneens op, waarbij de nodige marge wordt gelaten voor de lokale creativiteit. Voor de planningstaken en voor de uitbouw van de gemeentelijke administratie is een sterke ondersteuning eveneens onontbeerlijk.

De gemeenten zijn de cruciale plaats voor de verdere uitvoering van het beleid, want uitvoerende maatregelen blijven een opdracht van de lokale besturen. In dat verband is het volstrekt onaanvaardbaar dat de mogelijke financiële gevolgen van de opgedragen taken volledig ten laste van de betrokken gemeenten zouden vallen. De planschade die wordt veroorzaakt door bestemmingswijzigingen, moet worden gecompenseerd door de invoering van een doordacht planbatensysteem. De vereffening tussen planschade, vooral in de buitengebieden, en planbaten, vooral in de stedelijke gebieden, moet centraal gebeuren en mag geen financiële gevolgen hebben voor de betrokken gemeentebesturen. Om mogelijke excessieve stijgingen van grond- en vastgoedprijzen te voorkomen, moeten de verschillende overheden bovendien een actief grond- en pandenbeleid voeren.

Met dit alles staan we vandaag aan het begin. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vormt immers het begin van een verbeterde ordening van de Vlaamse ruimte. Het mag onder geen beding een eindpunt zijn. Het mag niet gaan om loutere theorie die technocraten opleggen aan de Vlaamse gemeenten en hun inwoners. Zowel qua vorm als qua inhoud moet het nodige realisme aan de dag worden gelegd. De ruimtelijke ordening kan slechts zorgen voor een goede leefomgeving als ze zelf leefbaar is.

Vandaag wagen we de sprong, mijnheer de minister. We voelen ons als een parachutespringer die zeer goed weet dat de grond hem daar beneden zal opvangen. We sluiten de ogen en rekenen erop dat we na onze sprong in de ruimte toch grond onder de voeten zullen krijgen bij de verschillende bestuursniveaus, net zoals in onze theoretische oefeningen. We zijn eraan toe : de ordening van de ruimtelijke ordening kan vandaag beginnen. *(Applaus bij de SP en de CVP)*

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de debatten die we enkele maanden geleden in het Vlaams Parlement hebben gevoerd bij de bespreking van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en die nu terugkomen bij de bekrachtiging ervan, zijn ongetwijfeld interessant. We hebben van gedachten kunnen wisselen en de pijnpunten van dit ambitieuze plan, maar uiteraard ook zijn belangrijke structurele toekomstlijnen, zien blootleggen.

Dat het Ruimtelijk Structuurplan ambitieus is, blijkt vanzelfsprekend niet alleen uit zijn volume maar ook uit de doelstelling die het zichzelf oplegt. De gewenste ruimtelijke structuur voor Vlaanderen aangeven als kader waarin de ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt, is een vrij hoge doelstelling. Het is bovendien een hele heksentoer dit vast te leggen voor vijf of tien jaar.

Nochtans vraag ik de minister en alle nauw of ver betrokkenen om deze discussie niet te zeer als een statisch, maar wel als een dynamisch gegeven te beschouwen. Ook mevrouw Tyberghien heeft daarop gewezen. Uiteindelijk is een structuurplan een dynamisch instrument en mag men zich in de discussie over ruimtelijke ordening niet blindstaren op bepaalde verworvenheden van een bepaald ogenblik. De omstandigheden wijzigen en ook in deze materie moet men zich aanpassen.

Het is een goede zaak dat men in de grote lijnen van het structuurplan een ruimtebalans heeft opgemaakt, waarin voorbehouden zones voor economie, stedelijk gebied, buitengebied en lijninfrastructuur zijn gedefinieerd. Bovendien moet men dit doortrekken naar het provinciaal en gemeentelijk niveau, en moet men leren om de totaliteit van die ruimte steeds in verhouding tot de verschillende functies te zien.

Nochtans, mijnheer de minister, zijn een aantal van deze elementen te pessimistisch benaderd. Ik verwijs naar de discussie over de industriële ontwikkeling. De datum van 31 december 1994, toen de balans werd opgemaakt, is een te statisch gegeven om zich naar de industriële ontwikkeling van de komende jaren te kunnen richten. Bovendien is het opdelen van de ruimte in enerzijds 6.000 beschikbare hectare en anderzijds 4.000 hectare die later nog beschikbaar kunnen worden gesteld, eveneens een te statische benadering.

Ook ten aanzien van de luchthaven van Deurne zijn we te pessimistisch. Een luchthaven heeft gevolgen voor de omgeving en men moet die ook

Gabriels

voldoende onderzoeken. Mijnheer de minister, ik hoop dat de studie die u hebt laten opmaken, al de aspecten onderzoekt en dat dit gegeven in zijn totaliteit en vanuit alle mogelijke invalshoeken, zonder beperkingen vooraf, zal worden bekeken. Zo kan men achteraf een oordeel vellen met kennis van zaken, met de nodige terughoudendheid en met respect voor een aantal waarden.

Mijnheer de minister, het te grote centralisme en het daaruit voortvloeiende dirigisme van zo een plan stoort me een beetje, en ik denk velen van ons. Men kan zich afvragen of het anders kan. Men moet bij het vastleggen van een aantal functies en lijnen initiatief nemen van boven uit, dat begrijp ik. Maar in de toekomst moet ook de dynamiek van de basis kunnen spelen, zij het binnen bepaalde krijtlijnen. Mevrouw Tyberghien heeft hier ook voor gepleit. Zo moet men komen tot een grotere verantwoordelijkheid en engagement ter plaatse. Mensen die zich op lokaal niveau verantwoordelijk weten, gaan zich meer engageren tegen bouw misdrijven, overtredingen en dergelijke meer. Zelfresponsabilisering is een zeer belangrijk gegeven. De mentaliteit moet verdwijnen dat in de gemeenten alleen maar ritselaars zitten die de ruimtelijke ordening tot wanorde herleiden. Ook daar moeten we het pessimisme laten varen. Ik heb al eerder gepleit voor het Nederlandse model, waar wijzigingen van onder uit starten, rekening houdend met bepaalde krijtlijnen. Dat impliceert niet dat de centrale overheid elke voorgestelde wijziging moet slikken, maar men moet minstens de dynamiek aan de basis voldoende laten spelen.

Bij het goedkeuren van dit plan stonden we al te zeer onder tijdsdruk. Een aantal dingen zijn niet uitgesproken en niet uitgediscussieerd. Met bepaalde bezwaren, waarover meerderheid en oppositie het achter de schermen eens zijn, werd te weinig rekening gehouden. Men moet die discussies opnieuw durven openen, zelfs al wordt nu een stemming van het parlement verwacht.

De minister moet ook voldoende beseffen dat de burgers deze materie als zeer complex beoordelen. We moeten er daarom alles aan doen om ze op het niveau van de modale burger te vertalen. Alleen zo kan die de nodige burgerzin en respect voor de grote ruimtelijke krachtlijnen opbrengen.

Die duidelijkheid ten aanzien van de burger moet er natuurlijk komen. De uitvoeringsplannen hebben we hier samen al voldoende besproken : de APA's, de BPA's en het structuurplan dat het alge-

mene kader schetst. We kijken echter met grote belangstelling uit naar het nieuwe decreet Ruimtelijke Ordening, dat de vorige wetgevingen eigenlijk vervangt en dat duidelijk zal moeten maken welke instrumenten in de toekomst zullen worden gehanteerd op het vlak van de ruimtelijke ordening.

Mijnheer de minister, zoals reeds herhaaldelijk in de commissie is aangekaart, dienen ook uw ambtenaren dit alles uit te dragen. Daarom durf ik die ambtenaren op te roepen tot een veel grotere mobiliteit dan waarvan ze tot nu toe blijk hebben gegeven. Het is van het allergrootste belang dat ze mee worden ingeschakeld om die visie vorm, inhoud, bezieling en geestdrift te verlenen. Tot nu toe kan men vaak geen beroep op hen doen. Zelfs de ondergeschikte besturen vangen dikwijls bot wanneer ze bij deze diensten aankloppen. De mobiliteit is daarom van het allergrootste belang indien we willen slagen in ons ambitieuze plan om de ruimtelijke ordening in Vlaanderen in goede banen te leiden.

Mijnheer de minister, zoals mevrouw Tyberghien reeds zei, moet u ook absoluut heel snel op de proppen komen met een decreet over de planbaten, al dan niet opgenomen in het algemene decreet Ruimtelijke Ordening. Bij een wijziging van functies, zoals er alweer één voor de deur staat, zijn immers niet alleen schade-, maar ook batenclaims mogelijk. We moeten dringend zien te voorkomen dat we opnieuw voor miljarden aan schadeclaims binnenkrijgen, die we a rato van pakweg honderd miljoen frank per jaar in de begroting inschrijven. Anders draaien we achteraf weer alleen voor de negatieve kant op omdat mensen zich onrechtvaardig behandeld hebben gevoeld. De overheid moet tijdig, dus niet lang na de goedkeuring van dit Ruimtelijk Structuurplan, concrete stappen zetten om de ontwikkeling die we na de gewestplannen hebben meegemaakt, te voorkomen.

Tot daar de algemene bedenkingen. De heer Lachaert zal het daar straks nog even over hebben. Ik ga nu op enkele details in. In de eerste plaats wil ik het even hebben over het buitengebied en de agrarische sector. We zijn niet klaar met de definitie en juiste afbakening van de agrarische en para-agrarische structuren. We zijn evenmin klaar met het gegeven van het uitdovend karakter van iets dat vroeger in de agrarische sector tot stand is gekomen, maar dat – omwille van de opvolging door de kinderen en om tal van andere redenen – een andere functie heeft gekregen. We moeten dit verder kunnen verfijsen.

Gabriels

Een tweede punt betreft de industriële ontwikkeling. Zoals reeds in de commissie is gezegd, zijn de 10.000 hectare op basis van de behoeften van 31 december 1994 ondertussen voorbijgestreefd. Bovendien zijn heel wat gronden niet beschikbaar omdat het historisch vervuilde sites betreft die nu in gecompliceerde processen zijn verwickeld in verband met sanering en het bepalen van verantwoordelijkheid. Over welke sites het precies gaat, kunt u lezen in het verslag.

Ten derde zijn er de binnenwateren. Gisteren nog zei een afgevaardigde van de dienst voor de scheepvaart dat door de nieuwe ontwikkelingen in Genk, een rij vrachtwagens van 300 kilometer van de weg kan worden gehouden als hun vracht op de binnenwateren wordt overgebracht. Deze cijfers zijn veelzeggend. In het structuurplan werden bepaalde elementen niet als hoofdwaterwegen in aanmerking genomen. Ik heb daarover trouwens een amendement ingediend, dat straks aan bod zal komen. Indien we op dat vlak een trendbreuk willen bereiken, dan moeten we de daad bij het woord durven voegen en bewijzen dat het ons menens is om een groot deel van het vrachtverkeer op de binnenwateren over te brengen.

Mijnheer de minister, ook het voorstel om de IJzeren Rijn als as voor personenverkeer in het structuurplan in te schrijven behield men niet. In het plan wordt enkel verwezen naar het goederenverkeer. Op ruimtelijk vlak is alles dus in orde, maar we hadden ervoor moeten ijveren om ook de IJzeren Rijn te als hoofdas voor personenverkeer te beschouwen. De reden waarom dit voorstel geen steun vond, is gebaseerd op een filosofie van de NMBS. De spoorwegen hebben de IJzeren Rijn altijd met een scheef oog bekeken en eisten dat de lijn Hasselt-Monsin verzadigd moest zijn vooraleer aan de IJzeren Rijn kon worden gedacht. Nu zijn ze het erover eens dat die IJzeren Rijn dienst kan doen als goederenlijn, maar niet als personenlijn. Dezelfde visie vinden we terug in het Ruimtelijk Structuurplan. Wij hadden iets ambitieuzer uit de hoek mogen komen.

Mijnheer de minister, het zal u niet verbazen dat ik het in mijn laatste punt wil hebben over Genk. Ik heb de vraag waarom Genk niet als economische poort en internationaal logistiek centrum werd ingeschakeld, ook vervat in een amendement. Ik weet dat wie met deze discussie aanvangt al snel wordt aanzien als een provincialist. Collega's, mag ik er toch even op wijzen dat tussen het totstandkomen en het afronden van het structuurplan

enorm veel lobbywerk werd verricht vanuit West-Vlaanderen om Oostende aan de Zeebrugse poort toe te voegen. In het tweede plan werd ook Zaventem toegevoegd aan de lijst van economische poorten en internationale logistieke centra. Enkel voor Genk bleek er geen ruimte te zijn. Me dunkt is dit een vergissing. Ik vraag u daarom, collega's, dit amendement te steunen en ik reik een aantal argumenten hiervoor aan.

Ten eerste is Genk de vierde industriële site van dit land, na Antwerpen, Gent en Charleroi. Het is dus duidelijk dat er belangrijke economische motieven bestaan. Ten tweede is Genk verbonden met belangrijke assen van weg-, spoorweg- en waterwegverkeer. Ten derde zijn de investeringen belangrijk. Er werd dikwijls gezegd, onder meer door de minister, dat de toekenning niet veel te maken heeft met investeringen. Dit geloof ik niet. Ofwel klopt de stelling, die men in een aantal kranten kan lezen, dat de toekenning als poort niet belangrijk is. In dat geval begrijp ik niet waarop Genk niet wordt opgenomen in de lijst. Ofwel is de toekenning wel belangrijk, en dan is het ook erg belangrijk dat Genk in de lijst wordt opgenomen. Ik geef een aantal voorbeelden. Het Mercuriusfonds gaat van start met een bepaalde prioriteit voor ogen. De Europese Steunverlening begint vanuit een prioriteit. Mijnheer de minister, tijdens de begrotingsbespreking hebt u gezegd dat u de ontsluiting van de poorten wil optimaliseren. Er worden dus prioriteiten op prioriteiten aangehaald. Indien een gebied niet in de lijst wordt opgenomen terwijl het er economisch en structureel wel bij hoort, dan maken we een kapitale fout met gevolgen voor de toekomst.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, ik zou graag weten wat de heer Gabriels verstaat onder de term poort. Ik meen dat ik het structuurplan goed gelezen heb, en ik denk dat de heer Gabriels dit na de talrijke besprekingen ook heeft gedaan. Volgens het plan is een poort een zeer specifieke term, en houdt het begrip geen rechtstreeks verband met mogelijke economische ontwikkeling in, want ook buiten een poort bestaan vele mogelijkheden tot ontwikkeling. Indien ik het plan goed heb gelezen, hebben poorten de functie van internationale verbindings- en toegangswegen. Ik begrijp dat dit het geval kan zijn voor zee- en luchthavens met een internationaal karakter, maar Genk is noch het een, noch het ander. Ervoor pleiten dat Genk een poort wordt en beweren dat het gebied misdeeld werd, lijkt me net zo vreemd als Zwitserland zou klagen over het feit niet over een

Tobback

zeehaven te beschikken. De terminologie moet correct worden ingevuld in deze discussie. Mijnheer Gabriels, u haspelt zomaar alles door elkaar en maakt er een soepje van. U gebruikt argumenten die niets met deze discussie te maken hebben omdat u een aantal zaken wilt bereiken die op zichzelf niet juist zijn.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : De heer Gabriels stelt het nogal demagogisch en goedkoop voor. Als Genk niet als economische poort wordt erkend, zou die stad niet in aanmerking kunnen komen voor het Mercuriusproject. U verdraait daarmee de feiten. Dat heeft hiermee niets te maken. Quasi elke gemeente kan projecten indienen voor het Mercuriusproject.

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Ik heb de heer Gabriels daarnet terecht horen zeggen dat we ervoor moeten opletten dat we de burger niet op het verkeerde been zetten inzake de inhoud en terminologie van onze teksten. Ik denk dat dat ook voor onze houding geldt. We huldigen bepaalde principes, maar wanneer we ze moeten toepassen in de praktijk krijgen we een te lokale reflex. Dat is gevaarlijk, ook al begrijp ik dat het soms kriebelt. We moeten echter consequent zijn, anders maken we het op het terrein voor de modale burger bijzonder moeilijk.

De heer Jaak Gabriels : Ik ben blij dat ik een internationaal rapport kan voorleggen, namelijk het Benelux-structuurplan dat onlangs ook aan de minister is bezorgd. Dat plan aanvaardt Genk als internationaal logistiek centrum, omdat het een drievoudige optie biedt : op het spoor, in het water en op de weg. In dat plan worden ook Groningen en Venlo vernoemd.

In het oorspronkelijk structuurplan stonden alleen de maritieme poorten. Later is daar ook Zaventem bij gekomen. Nu wordt Genk opgenomen in het Benelux-structuurplan. Dat is toch een sterk argument. Als we deze kans grijpen, benadelen we daar trouwens niemand mee. Men spreekt hier van provinciale trekjes en daar schaam ik me niet voor. Iedereen zal wel voor zijn eigen regio opkomen.

Wanneer we discussiëren over mobiliteit, is het nuttig om niet alleen in het westen, het centrum en Antwerpen een grote opvangcapaciteit te hebben.

Ook in het oosten van Vlaanderen moet in een poort worden voorzien. En met die mening staan we niet alleen, want dit wordt ook internationaal onderstreept.

Over het geheel zijn we niet negatief ingesteld. We hebben gezegd welke nadelige elementen eraan vastzitten en welke elementen mits enige bijsturing positief kunnen uitdraaien. De VLD-fractie kan het voorstel van decreet echter niet goedkeuren omwille van de gebreken en tekortkomingen. We zijn het wel eens met de grote lijnen en zullen daarom niet tegenstemmen. We zullen ons onthouden. Ruimtelijke structuur mag geen spel van meerderheid tegen oppositie zijn. We moeten over de partijgrenzen heen aan de uitbouw van Vlaanderen werken. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : De heer Gabriels citeert uit het Benelux-rapport. Ik heb dat met de grootste aandacht gelezen. Men mag geen appels en citroenen vergelijken. Ik kan ook voor mijn streek spreken en zeggen dat in het Benelux-rapport de Lar-transportzone expliciet wordt vermeld. We moeten vertrekken van dezelfde definities. Als we naast elkaar blijven praten, vindt iedereen wel zijn gelijk in een of andere studie. Het RSV en het Benelux-rapport hanteren verschillende definities.

De heer Jaak Gabriels : Mijnheer Decaluwé, ik heb naar het Benelux-rapport verwezen omdat men tot nu toe in verband met Genk uitsluitend over een bimodale poort sprak. Alleen de land- en spoorverbindingen kwamen in aanmerking. Het Benelux-rapport stelt duidelijk dat Genk een internationale poort is omwille van de trimodale situatie ; ook het water is een verbindingsweg.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : In de eerste plaats noteer ik dat de VLD zich zal onthouden, terwijl ze zelf een amendement hebben ingediend. Dat amendement wil de VLD goedgekeurd hebben.

Ten tweede wordt deze kwestie vrij laat te berde gebracht. Ik pleit zelf ook schuldig op dat punt.

Ten derde zegt de minister in zijn beleidsbrief dat de toegang tot economische en logistieke poorten voor hem prioritair is voor de verdere economische ontwikkeling. Ik vermoed dat dit geen negatieve invloed kan hebben op de ontwikkeling van het

Van Cleuvenbergen

logistieke park dat Genk is. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar het antwoord van de minister.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels : Mevrouw Van Cleuvenbergen, we zullen dat amendement met klem verdedigen en ook goedkeuren, maar op het gehele decreet zullen we ons onthouden.

Dit punt wordt laattijdig naar voren geschoven, zegt u. Dat verwijt is onterecht : de minister kan getuigen dat ik deze problematiek van bij het begin van de besprekingen heb aangekaart.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik heb alleen het verslag nagelezen. Ik ben geen lid van de commissie.

De heer Jaak Gabriels : Op pagina 34 van het verslag kunt u dat duidelijk lezen.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het aantal aanwezigen bij het begin van deze bespreking én de inhoud van dit debat wijzen volgens mij op enige structuurplanmoedigheid in deze assemblee. Ik kan dat best begrijpen. Dit is niet de eerste keer, niet de tweede keer, maar zo ongeveer de zevende keer dat we hierover vergaderen. Voor de commissieleden zelf komen daar nog ettelijke vergaderingen bij. Men heeft er al vaak op gewezen dat het parlement in deze procedure misschien te weinig te zeggen heeft. Ik ben het daar niet mee eens. Maar we hebben er alleszins niet te weinig over gepraat.

Ik zal de standpunten samenvatten die ik al eerder bij de bespreking van het planningsdecreet heb naar voren gebracht en die ik in de commissie uittentreuren heb herhaald. Ik zal enkel verwijzen naar mijn vorige redes. Ik hoop, mijnheer Lachaert, dat sommige van de volgende sprekers hetzelfde zullen doen. De bindende bepalingen die hier voorliggen, vormen het noodzakelijke en essentiële, stevige en misschien inderdaad niet zo flexibele geraamte waaraan een soepel, degelijk en correct beleid kan worden opgehangen. Ik hoop dat dit gebeurt. De bindende bepalingen hebben bovendien, samen met het geheel van het structuurplan, de onbetwistbare verdienste dat ze een visie weergeven. Ze brengen een standpunt over het geheel van Vlaanderen en de ontwikkeling van het hele

Vlaamse grondgebied zonder te vervallen in de strikt regionale belangenverdediging die mee aan de basis ligt van de huidige ruimtelijke wanorde.

Ik hoop bovendien dat het rechtlijnig beleid dat uit dit structuurplan en zijn bindende bepalingen voortvloeit, een eind zal maken aan de dwalingen van sommigen die het tot de dag van vandaag nodig achten om illegaal wonen als een recht te beschouwen. Ze verwarren blijkbaar het recht op wonen met recht op piraterij en Far-Westpraktijken.

Een goed functionerende administratie is essentieel voor de toepassing van dit Ruimtelijk Structuurplan en voor de uitwerking ervan in uitvoeringsplannen en in de praktijk. Het is hoog tijd dat er een einde komt aan de spijtige stoelendans aan de top van de administratie van Ruimtelijke Ordening. (*Applaus bij de VLD*)

Het is daarnaast ook hoog tijd dat de eerste opdracht van die top wordt vervuld, namelijk het grondig doorlichten van de basis en van de manier waarop ze werkt.

Ik sluit me aan bij wat de heer Gabriels heeft gezegd. Ik hoop dat de debatten geen louter stericke discussie tussen meerderheid en oppositie blijven. Ik hoop echter evenzeer, mijnheer Gabriels, dat ze, wanneer ze met de correcte argumenten worden gevoerd, niet blijven steken in een discussie tussen de ene regio en de andere of tussen de ene regio en heel Vlaanderen. Zeker wanneer er zoals in het geval dat u aanhaalt, niet de minste reden toe is. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is al heel wat gezegd en vooral geschreven. Ieder van ons heeft onlangs een dikke turf van 611 bladzijden over het structuurplan mogen ontvangen. Het was wellicht in het kader van de evenwichtsoefening tussen economie en ecologie interessanter geweest het hele plan op diskette te uit te delen. Zo had men waarschijnlijk kunnen vermijden dat tienduizenden kopieën verticaal werden geklasseerd.

Na het informatieve en richtinggevende gedeelte, moet het Vlaams Parlement als laatste stap de bindende bepalingen bekrachtigen. Dit moet ten laatste op 28 november gebeuren. Vanaf dan is het

Huybrechts

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bepalend om de gewestplannen te wijzigen en om nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen op te stellen.

Het bindend gedeelte, waar het vandaag over gaat, moet de verbinding maken tussen het richtinggevend gedeelte – de ruimtelijke structuur die men wenst – en de realisatie ervan. Dat met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een concrete stap wordt gezet naar een degelijk ruimtelijk beleid in Vlaanderen is een goede zaak. Toch vrees ik dat dit bindend gedeelte tot overregulering zal leiden. Bedrijven worden gecategoriseerd volgens hun omvang en belang. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen bedrijventerreinen naargelang ze zijn bestemd voor regionale, lokale of historisch gegroeide bedrijven. Dan zijn er nog de gemengde terreinen. Bovendien zal de overheid instaan voor de realisatie van de bedrijventerreinen. Zullen in de toekomst nog particuliere en gemengde initiatieven op dit vlak mogelijk zijn ?

De poorten van de zeehavens, de logistieke parken, de internationale luchthaven van Zaventem en het hogesnelheidsstation Antwerpen-Centraal zijn van enorm belang voor de economische structuur van Vlaanderen. Het is een goede zaak dat dit in het structuurplan wordt erkend. Er wordt mijns inziens echter in te weinig concrete uitbreidings- of ontwikkelingsmogelijkheden voorzien. Als de havens uitbreiden, moet het RSV ook voldoende uitbreidingsmogelijkheden bieden voor maritieme bedrijventerreinen.

De regionale luchthaven van Deurne heeft onvoldoende ontwikkelingsmogelijkheden. Het structuurplan schrijft voor dat er voor deze luchthaven van uitbreidingsmogelijkheden geen sprake kan zijn. Dat is voor het Vlaams Blok onaanvaardbaar. Zowel Deurne als Oostende moeten als internationale luchthaven worden erkend. Ze hebben recht op alle mogelijke ontplooiingskansen.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wenst de bereikbaarheid van en de leefbaarheid in het Vlaams Gewest en Brussel te waarborgen. Alternatieve vervoerswijzen als spoor- en waterwegen moeten dan ook worden gepromoot en verbeterd. Maar buiten het peperdure prestigeproject van de hogesnelheidslijn worden deze mooie principes onvoldoende in de praktijk gebracht. De HSL zal niets wezenlijks aan het mobiliteitsprobleem veranderen. Vlaanderen heeft daarover overigens niets te zeggen. Dit project slokt vele tientallen miljarden op, maar ondertussen is er geen geld

beschikbaar voor het zoeken naar alternatieven voor het autoverkeer en voor de verbetering en het onderhoud van onze weginfrastructuur. Dit geld zou men beter investeren in de IJzeren Rijn, in een verbetering van de binnenlandse treinverbindingen, en in de uitbouw van onze binnenwateren.

Ook inzake het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel – ter vervanging van de term grootstedelijk gebied rond Brussel – is het Vlaams Blok op zijn zachtst gezegd erg ongerust. Of er achter de nieuwe term ook een andere planningsfilosofie schuilgaat is zeer de vraag. In de huidige versie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden de eigen dynamiek van de Rand en de samenhang met het omringende nog te weinig benadrukt. De band met Vlaams-Brabant wordt niet of nauwelijks verstevigd. In De Standaard van 17 november 1997 lees ik : 'De Vlaamse gemeenten rond Brussel zijn dan eens afgestemd op het stedelijk Gewest Brussel ; in andere bepalingen zijn ze Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, of groene gordel, of Vlaamse ruit. We zijn vanalles, behalve Vlaams-Brabant.'

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Ik wil de heer Huybrechts aanraden om de tekst eens goed te herlezen. Daarin wordt uitdrukkelijk gesteld dat men voor dat Vlaams stedelijk gebied pleit voor een eigen, specifieke aanpak, die niet is te vergelijken met de benadering van andere stedelijke gebieden. U zult toch ook moeten toegeven dat in de morfologie elementen aanwezig zijn om die term te handhaven. Het betreft overigens elementen waarvan uw partij soms dankbaar gebruik maakt. In die zin vind ik dat deze tekst wel de nadruk legt op het feit dat dit gebied een heel specifieke aanpak vergt.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer Doomst, niet alleen wij, maar ook het Davidsfonds, het Vlaams Overlegcomité, het Halle-Vilvoordecomité stellen zich vragen over deze termen en over de invulling ervan. Ik hoop dat niet ik, maar wel u gelijk krijgt, maar ik vrees ervoor.

De heer Michel Doomst : Ik begrijp de bekommernissen van deze verenigingen. Voor een verdere provinciale verfijning wordt de provincie Vlaams-Brabant in de teksten duidelijk als een motor vooropgesteld. Ik denk dat we die positieve kans moeten aanwenden voor een betere ruimtelijke inrichting van de regio.

De heer Pieter Huybrechts : Ik hoop het voor u. We zijn echter van mening dat dit onvoldoende

Huybrechts

gebeurt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Ook de afbakening van de 14 Vlaamse gordelgemeenten rond Brussel blijft een raadsel. De politiek van verstedelijking wordt voortgezet waardoor de verfransing verder in de hand wordt gewerkt. Halle-Vilvoorde blijft een aanhangsel van Brussel en wordt niet bij Vlaams-Brabant gerekend. De 14 Vlaamse gemeenten worden nog steeds de facto bij Brussel ingedeeld. De Vlaamse rand blijft als grootstedelijk gebied bij Brussel aangehecht. Dit is voor het Vlaams Blok onaanvaardbaar. In die zin zullen, kunnen en mogen we dit voorstel van decreet over de bindende bepalingen niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal de bespreking van het Ruimtelijk Structuurplan beperken tot een viertal opmerkingen. Er zijn immers al uitvoerig besprekingen gevoerd naar aanleiding van het standpunt van het Vlaams Parlement daaromtrent. Er zijn toen een aantal amendementen ingediend waarvan een deel ook door de meerderheid werd goedgekeurd. Een aantal punten uit dat advies werden door de Vlaamse regering gevolgd.

Mijn eerste opmerking heeft betrekking op het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. De Vlaamse regering heeft de naam van dat gebied gewijzigd. De Vlaamse Rand rond Brussel is nu het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Ze heeft er eveneens een afzonderlijke categorie van gemaakt in de plaats van een grootstedelijk gebied op zichzelf. In het richtinggevende gedeelte heeft de regering bovendien gezegd dat er een specifiek afbakeningsproces zal worden gehanteerd waarbij gedeeltes van gemeenten tot het stedelijk gebied behoren en waarbij de groene gordel als buitengebied zal worden beschouwd. Dit is in ieder geval beter dan het voorontwerp. Maar het neemt niet weg dat de commotie in de streek blijft. Ik meen dat dit te wijten is aan het feit dat de Vlaamse regering voor dit punt het standpunt van het Vlaams Parlement niet heeft gevolgd. Voor andere punten heeft ze dit wel gedaan. Het parlement was van oordeel dat in de bindende bepalingen moest worden opgenomen dat sommige delen van de rand als stedelijk gebied zouden worden beschouwd en andere als buitengebied. U zegt dit nu ook in het richtinggevende gedeelte. Indien u het echter had opgenomen in de

bindende bepalingen, had u de commotie grotendeels kunnen vermijden. Ik zie eigenlijk niet in waarom dit niet is gebeurd. De naamsverandering als dusdanig heeft de commotie niet weggenomen en is eigenlijk weinig geruststellend. Het verschil tussen de Vlaamse Rand rond Brussel en het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel maakt op zichzelf weinig uit. Bovendien wil ik nog een aantal vragen stellen. Wat houdt dit apart statuut precies in ? Moet er een aparte handleiding voor het afbakeningsproces komen ? Hoe verloopt het overleg met Vlaams-Brabant ? Voor zover ik weet, is er op dit ogenblik nog geen sprake van contacten.

Ik citeer uit de nota die u aan het parlement hebt overhandigd : welke garantie hebben we dat : 'de aantrekkingskracht en de ruimtelijke potenties van een aantal kleinere stedelijke gebieden die verder van de grens van het Brusselse Gewest afliggen, worden benut om de druk op de ruimte in de onmiddellijke omgeving weg te nemen.' We vinden dit positief en we zullen het dan ook steunen. Ik benadruk wel dat die intentie niet eens in het richtinggevende gedeelte is opgenomen. Bovendien is het niet duidelijk welke stedelijke gebieden men bedoelt. Als men enkel Asse, Halle en Ninove bedoelt, is dat volgens mij te weinig om de druk vanuit Brussel of de rand op te vangen. Men moet ook Leuven, Aalst en misschien zelfs Mechelen in de taakstellingen van de steden in de rand betrekken. Die steden kunnen immers perfect de druk van het toenemende aantal Europese ambtenaren opvangen. Er staat daar echter niets over in het richtinggevende gedeelte. De Vlaamse regering heeft daar geen enkele uitspraak over gedaan. Concreet betekent dit dat men, wanneer men de taken van de Vlaamse rand vastlegt, ook rekening moet houden met de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen en met hun provinciaal structuurplan.

Mijnheer de minister, ik ben het natuurlijk met u eens dat de Vlaamse rand niet één groot buitengebied kan zijn. Vilvoorde, Halle, Asse en Zaventem zijn natuurlijk wel stedelijke gebieden. Dat is maar goed ook, want juist zij kunnen de culturele functie, de handelsfunctie en de woonbehoeften van de rand opvangen. Ik begrijp de commotie wel, want het huidige Ruimtelijk Structuurplan blijft vaag, zowel met betrekking tot de richtinggevende als de bindende bepalingen.

Mijnheer de minister, ik beklemtoon dat de verfransingsdruk in die gemeenten van de rand ook een zaak van ruimtelijke ordening is. Het hele woongebied wordt immers weggekocht door kapitaalcrachtige Franstaligen. Dat is natuurlijk een

Lauwers

politieke afweging. In de verdere ontwikkeling van dat specifieke gebied is nog van alles mogelijk, maar we hebben geen garanties.

Bovendien mag die politieke afweging niet enkel door planologen worden gemaakt. U hoort me niet zeggen dat ik de planologen niet ernstig neem, integendeel. Hun werk moet wel met een aantal politieke overwegingen worden aangevuld. Dit is vooral in de rand het geval. In de huidige omschrijving van het gebied rond Brussel krijgen we hier voor geen enkele garantie.

Wat de rand betreft, moeten we beseffen dat tussen 1992 en 1995 al eenderde van de nieuwbouw waarin tot 2007 voor heel Vlaams-Brabant is voorzien, al tot stand is gebracht. Er is dus nog een saldo van 45.000 nieuwbouwwoningen. Volgens minister Peeters is er in Vlaams-Brabant behoefte aan 21.000 nieuwe sociale woningen. Dat betekent dat 50 procent van de tot 2007 nieuw te bouwen woningen in Vlaams-Brabant sociale woningen moeten zijn, tenminste als men de druk van de bevolking die er nu woont, wil opvangen.

Daartegenover staat dat Vlabinvest maar welgeteld dertien appartementen heeft opgeleverd in Sint-Genesius-Rode, terwijl er ongeveer 22.000 sociale woningen nodig zijn. Sint-Genesius-Rode is dit nochtans een speerpunt in de problematiek van de Vlaamse rand, omdat de zogenaamde corridor daar eventueel kan ontstaan. In sommige delen van de rand moet dus enorm worden geïnvesteerd, ook in de woongebieden die nu in het gewestplan staan ingeschreven. Over die bijzondere taakstellingen vinden we echter niets, ook niet in het richtinggevend gedeelte.

Vandaar, mijnheer de minister, mijn conclusie. U hebt nog wel een heel aantal instrumenten in handen om de ruimtelijke ordening in de Vlaamse rand te sturen in de richting van een sociaal woonbeleid en het behoud van de groene gordel. Maar noch ik, noch het Vlaams Parlement, noch de betrokkenen in de rand zelf hebben enige garantie wat dit betreft.

Een tweede opmerking betreft de grootstedelijke gebieden. Ik blijf bij het standpunt dat de woondichtheden eigenlijk zouden moeten worden gedefinieerd in de bindende bepalingen zelf, als taakstelling voor de provincies en de gemeentebesturen. Natuurlijk zou deze definitie een gemiddelde zijn voor een ruimtelijk geheel : zo staat het ook in het amendement dat ik, samen met de heer San-

nen, opnieuw heb ingediend. Dit is immers de enige manier om binnen die stedelijke gebieden een evenwicht tussen eengezinswoningen en appartementenbouw te kunnen behouden. Teveel van het ene of van het andere is ruimtelijk uit den boze. Voor het buitengebied geldt natuurlijk het omgekeerde : daar moeten we geen hoogbouw stimuleren, en soms gaan we daarmee in tegen bouwpromotoren. Aan de andere kant moeten we toch de percelen voldoende klein houden, om te vermijden dat de druk van kapitaalkrachten op dat buitengebied te groot wordt. Ik begrijp dus niet het gebrek aan bereidheid om de woondichtheden, zowel voor het stedelijk gebied als voor het buitengebied, op te nemen in de bindende bepalingen, zodat ze ook bindend zijn voor provincies en gemeenten in hun verdere taakstellingen.

Voorts moet volgens mijn fractie de trendbreuk in het wonen kunnen worden verwezenlijkt door uit te gaan van de verhoudingen qua woningen tussen het buitengebied en het stedelijk gebied in 1991. Ik blijf erbij dat men dit uitdrukkelijk had moeten opnemen. 1991 is het referentiejaar voor de bepaling van de 60-40-verhouding. Tussen 1991 en nu is er nog ontzettend veel bijgebouwd in het buitengebied. We nemen hypothetisch aan dat de woonbehoefte studies die men nu gaat maken om die ruimtelijke structuurplannen provinciaal en gemeentelijk in te vullen, niet ook op 1991 zullen zijn gebaseerd, maar bijvoorbeeld op 1994 of 1996, op de huidige toestand. Dan zal blijken dat heel wat gemeenten hun taakstelling tot 2007 reeds in 1997 hebben vervuld. Neemt men een ander referentiejaar, dan zal in 2007 blijken dat we de 40-60-verhouding niet bereiken in vergelijking met 1991, omdat de normen dan vervormd zijn door dat verkeerde basisjaar. Ik weet dat dit een technisch betoog is, maar ik ben ervan overtuigd dat het niet hanteren van die studies op basis van 1991 een gevaar inhoudt.

Een laatste opmerking wat het stedelijk gebied betreft, bracht ik reeds naar voren naar aanleiding van de bespreking over de standpuntbepaling van het parlement. We lopen het gevaar dat het ritme van de nieuwbouw in de buitengebieden groter is dan het ritme in de stedelijke gebieden. Een deel van die stedelijke gebieden is immers soms nog niet beschikbaar, omdat er sprake is van leegstand die moet worden heropgericht. Vandaar ons pleidooi voor het faseren van deze woonvoorraad van 400.000 nieuwe woningen, zodat men pas in een tweede fase het tweede gedeelte vrijgeeft, nadat men desnoods zelfs een correctie heeft kunnen uitvoeren. Wat kan er immers gebeuren ? Door het vertragen van het ritme van de bouwmarkt, of

Lauwers

gewoon omdat na enige tijd blijkt dat dit cijfer van 400.000 een te hoge schatting is – en ze is inderdaad vrij hoog – zouden we door dit ritmeverschil op het einde van de rit hebben bereikt wat niemand van ons wil. We zouden namelijk meer hebben bijgebouwd in het buitengebied dan in het stedelijk gebied. Door zo een fasering in te voeren hadden we dit kunnen vermijden. Dit vormt – samen met die data van 1991 – een reëel gevaar. Deze twee zaken kunnen ervoor zorgen dat we onze doelstellingen, namelijk meer nieuwbouw in het stedelijk gebied en minder nieuwbouw in het buitengebied, niet bereiken.

Ik wil heel kort nog iets zeggen over de lijninfrastructuren. Het minste wat men kan doen, is de voetnoot over de A102 die u in het richtinggevend gedeelte maakt, opnemen in het bindende gedeelte. Dit is de inhoud van het amendement van de heer Sannen en mezelf. Het gaat hier dan over de voetnoot dat de A102 geen prioritaire weg is. Men zal dus de vraag moeten stellen of deze weg wel echt nodig is. Ik kan nog begrijpen dat men voor alle zekerheid een reservatiestrook wil. Persoonlijk meen ik echter dat die weg absoluut overbodig is.

Ik pleit ook nog voor een tweede amendement. In het richtinggevend gedeelte staat dat de internationale luchthaven op het hoofdspoorwegennet moet worden aangesloten. In de bindende bepalingen worden deze hoofdspoorwegen vastgelegd. Het lijkt me dus logisch dat ook de verbindingen Zaventem-Leuven en Zaventem-Antwerpen als hoofdspoorwegen in de bindende bepalingen worden opgenomen.

Mijnheer de minister, collega's, ik eindig met de communicatiestrategie ten aanzien van de gemeenten en provincies. Er zullen handleidingen worden opgesteld voor de structuurplanning. Dit is zeer dringend. Er zal zo snel mogelijk werk moeten worden gemaakt van de afbakening en de taakstellingen, zodat provincies en gemeenten weten met welke cijfers ze verder moeten. Er komen ook nog een aantal voorstellen ter sprake naar aanleiding van het voorstel van resolutie van de heren Decaluwé en Tobback.

Mijnheer de minister, ik wil het volgende naar voren brengen als illustratie van het feit dat de huidige gewestplanwijzigingen heel wat onduidelijkheid creëren. In het Land van Waas wou een intercommunale een ruimtelijk structuurplan opmaken voor een groot gedeelte van het gebied, en tegelijkertijd ook voor een aantal steden en gemeenten

daarin. Dat structuurplan werd niet door de administratie aanvaard, omdat het niet conform de regels is die in het planningsdecreet zijn vastgelegd. Dit is ook normaal : het structuurplan bestond immers al vóór het decreet. Dan vraagt uw kabinet echter welke verzueringen die gemeenten hebben om naar aanleiding van de gewestplanwijziging van het Land van Waas nog andere wijzigingen door te voeren. Uiteraard stuit u dan op heel wat ongeloof, onbegrip en ongenoegen. Die gemeentebesturen deden immers zelf aan structuurplanning – ook al was die dan niet conform.

Het effect hiervan is dat er verlanglijstjes worden opgesteld met allerhande verzoeken tot uitbreiding van bedrijfsterreinen, het niet-schrappen van wegen die in het RSV wel worden geschrapt, enzovoort. U zult natuurlijk zeggen dat het niet kan, omdat het niet conform is. U zult in andere gevallen ook zeggen dat u daarvoor eerst een ruimtelijk structuurplan van de provincie of van de gemeente moet hebben. Het is de omgekeerde wereld. De gemeenten krijgen de indruk dat ze hun verlanglijstjes maar hebben in te dienen. Ik beweer absoluut niet dat u of uw medewerker in de fout ging. De vraag op zich richt evenwel veel verwarring aan. De gewestplanwijziging wordt nu ten onrechte voorgesteld of begrepen als de implementatie van het RSV. Dit geldt niet enkel voor het Land van Waas, maar ook voor het gewestplan Antwerpen.

We kunnen hooguit stellen dat de gewestplanwijzigingen die nu worden doorgevoerd, niet in tegenspraak zijn met het RSV. Ze zijn er echter geen implementatie van. Dit moet dringend worden verduidelijkt aan de provincie- en gemeentebesturen. De gewestplanwijzigingen zijn zeer beperkt en zijn geen implementatie van het RSV, want daarvoor moeten eerst ruimtelijke structuurplannen worden gemaakt.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Lauwers, u vermeldt een aantal gewestplanwijzigingen. Ik wens me niet uit te laten over hun inhoud. Ik weet wel dat de Vlaamse regering op 23 juli besliste een gewestplanwijziging door te voeren in het arrondissement Kortrijk. Dit werd gepubliceerd in het Staatsblad opdat het openbaar onderzoek zou kunnen starten.

De voorstellen werden getoetst aan het RSV en zijn daar deels een belangrijke implementatie van. De afweging van bijkomende industriegronden en woningen is dan weer getoetst aan de ruimtebalans, de provinciale sleutels, de mogelijkheid tot

Decaluwé

eventuele extra bossen enzovoort. Er is dus al een belangrijke implementatie. De gewestplanwijziging wordt niet in één keer doorgevoerd. Men start met een eerste fase, waarna er over enkele jaren misschien een tweede komt. Ik wens me niet uit te spreken over het Waasland of Antwerpen, maar voor Zuid-West-Vlaanderen, Roeselare en Tielt vindt al een echte implementatie van het RSV plaats.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer Decaluwé, we spreken elkaar niet tegen. De gewestplannen worden inderdaad afgewogen tegen de structuurplannen. Ze zijn daarvan de gedeeltelijke implementatie, voor zover de gegevens bekend zijn.

Dit creëert echter verwarring. Het gedeeltelijk karakter van de gewestplanwijzigingen leidt tot onduidelijkheid. Men weet niet in welke mate de gewestplanwijziging al dan niet een implementatie is van het structuurplan. In een aantal gebieden hanteert men inderdaad al woondichtheidsnormen en taakstellingen voor grote gebieden. Voor andere gewestplannen is men daar nog lang niet aan toe. Dit scheidt eveneens onduidelijkheid. Uiteraard worden ze waar mogelijk getoetst.

Het is een eigenaardige manier van werken. Men vraagt de gemeenten om naar aanleiding van de gewestplanwijzigingen een lijstje te geven met de gewenste wijzigingen. Deze gemeenten hebben ofwel geen structuurplan, ofwel een structuurplan dat niet werd goedgekeurd. Er is dus nood aan opheldering.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Lauwers, ik treed u bij. Naar aanleiding van deze uitspraken richt ik me expliciet tot de minister. Men wil weten waar men aan toe is met het aantal industrieterreinen en woongebieden. Dat begrijp ik. De afbakening en de ruimtebalans van het buitengebied zijn evenwel het voorwerp van discussie. Dit is immers vastgelegd op het Vlaamse beleidsniveau, zonder dat er provinciale sleutels voorhanden zijn. Daar moet zo snel mogelijk duidelijkheid in komen. Iedere provincie moet weten hoeveel bos, natuurgebieden en agrarische structuur ze krijgt. Op die manier worden al deze belangrijke doelgroepen gerustgesteld. Ik vrees dat we anders bij iedere gewestplanwijziging in de loopgraven moeten om de doelstellingen van het RSV te realiseren.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, ik wil bevestigen wat de heer Lauwers zegt. Mijnheer Decaluwé, in het Land van Waas is men er niet gerust in. Men veegt de structuurplannen die werden opgesteld in samenwerking met wetenschappers, van tafel. Men zegt nu dat er te vroeg werd begonnen. Dat leidt tot frustraties : daar zat heel wat werk en energie in. Ineens komt men aan met een wijziging van het gewestplan. Men vraagt aan de gemeenten om voorstellen te doen, terwijl men eigenlijk een heleboel voorstellen heeft, die in de afgewezen structuurplannen staan. Men heeft de indruk dat men nu nogmaals een lijstje met wensen mag opstellen om vervolgens te vernemen dat het lijstje moet worden getoetst aan de structuurplannen. Dat is in mijn ogen evident, maar het doet de vraag rijzen welk lot onze vragen nu weer zal zijn beschoren. En dan zit men weer met een bron van frustraties. Deze manier van doen moet wel aanleiding geven tot verwarring.

We pleiten voor een snelle en spoedige implementatie van de structuurplannen in werkbare plannen. Anders moeten we ons de vraag stellen wat er ooit van de structuurplannen zal terechtkomen. Dat werd al meermaals luidop gezegd. Er zijn immers andere instrumenten om te bereiken wat men wil bereiken en er zijn krachten aan het werk die de structuurplanning dwarsbomen. Als u de verhoudingen tussen de bindende bepalingen en de richtinggevende bepalingen ziet, dan begrijpt u waarom een aantal mensen daarvan overtuigd zijn.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Het is duidelijk dat er nog heel wat op te helderen valt over dit structuurplan en dat er een dringende nood is aan beslissingen. Ik geef een laatste voorbeeld. Gemeenten krijgen hun BPA's zelfs niet goedgekeurd omwille van het aantal hectare bedrijfsruimte of het aantal woningen, zonder dat zij hun opdracht kennen. Er wordt alleen gezegd dat het BPA niet kan worden goedgekeurd.

Ik concludeer dus dat dit Ruimtelijk Structuurplan in zijn bindende bepalingen op een aantal punten nog zeer vaag is. We onderschrijven echter het principe van de ruimtelijke structuurplanning en een groot gedeelte van het richtinggevende deel van deze plannen. We zullen ons dus onthouden bij de stemming over het geheel. *(Applaus bij de VU)*

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de eerste plaats wil ik de verslaggever danken voor het uitgebreide, overzichtelijke en begrijpelijke verslag. Het was zeker niet makkelijk om het debat in een ordentelijk verslag neer te schrijven.

Vandaag wordt met de bespreking en de goedkeuring van de bindende bepalingen de laatste stap gezet in het totstandkomen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het Vlaams Parlement heeft slechts de bevoegdheid om zich over deze bindende bepalingen uit te spreken. De gemeenteraden en provincieraden mogen zich over de totaliteit van het gemeentelijk en provinciaal structuurplan uitspreken. Deze bespreking, en al of niet goedkeuring van de bindende bepalingen, lijkt me dus zeker geen groots moment voor de democratie, maar slechts een minimum minimorum.

Het is en blijft moeilijk het bindende en het richtinggevend gedeelte, en de bespreking hiervan, van mekaar los te koppelen. Dat hebben we snel gemerkt in de commissie toen we over de bindende bepalingen hebben gepraat.

De bespreking van en de stemming over de bindende bepalingen vandaag in het Vlaams Parlement is een laatste stap van een jarenlang proces. Het is uw verdienste, mijnheer de minister, dat u gestaag, maar vasthoudend dit proces hebt gestuurd. Na vandaag moet de verdere implementatie er komen door de invulling van provinciale en gemeentelijke structuurplannen, en moet het nodige instrumentarium worden gecreëerd. Er is al verwezen naar een nieuw decreet over de ruimtelijke ordening, de planbaten- en planschaderegeling en nieuwe maatregelen met betrekking tot de fiscaliteit.

Door het totstandkomen van dit structuurplan is er ongetwijfeld een nieuwe dynamiek ontstaan in het planologisch denken in Vlaanderen. Er worden eigentijdse planconcepten ontwikkeld. Deze overstijgen duidelijk de perceelsgewijze benadering, zoals we die in het verleden al te vaak kenden en waarmee we in ons denken nog al te vaak bezig zijn. Open ruimte wordt volgens de filosofie van het structuurplanningsproces niet enkel meer gezien als een reservegebied ten behoeve van diverse maatschappelijke sectoren. Naast kwantitatieve beperkingen worden er ook kwalitatieve aspecten toegevoegd.

Ondertussen is er ook een nieuwe generatie planologen in dienst getreden bij Arohm, wat ongetwijfeld een positief effect zal hebben voor het toe-

komstig ruimtelijk beleid in Vlaanderen. Hopelijk zal dat ook consequenties hebben voor de toekomstige ruimtelijke planning op provinciaal en gemeentelijk niveau, en zal men op deze niveaus dezelfde dynamiek krijgen als bij Arohm.

In de loop der jaren kan men echter ook een zekere afzwakking of een terugschroeven van het oorspronkelijk plan vaststellen. De lobbymachine heeft niet stilgezeten. Ik verwijs naar de oppervlakten die in de ruimtebalansen zijn weergegeven, onder andere in het kader van industrie en landbouw, en naar de regelgeving voor woningen, woonbehoeften en woondichtheden. Mijnheer de minister, u zult een lange volgehouden inspanning moeten leveren. Vlaanderen moet immers nog leren omgaan met een instrument als het RSV.

Het is de vraag of er een voldoende groot draagvlak is voor een consequente houding. Bij de eindstemming in de commissie en naar aanleiding van een voorliggende resolutie van de CVP, bleek dat dit politiek draagvlak erg precair is. In de resolutie die we moesten bespreken na de goedkeuring van het structuurplan, was volgende formulering terug te vinden : 'de leefbaarheid van talrijke gemeenten is op lange termijn onvoldoende verzekerd in de visie die tot uiting komt in dit Ruimtelijk Structuurplan.'

Er blijkt dus dat binnen de CVP een groot wantrouwen is over de effecten die dit Ruimtelijk Structuurplan voor ons ruimtelijk beleid zal bewerkstelligen. Toch denk ik dat een eensgezind regeringsoptreden inzake de verdere noodzakelijke stappen om dit Ruimtelijk Structuurplan waar te maken, essentieel is.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Sannen, u dreigt het kind met het badwater weg te gooien. U citeerde uit mijn voorstel van resolutie. Ik geef toe dat we ons hebben vergist in de formulering. We hebben dit echter rechtgezet. De zaak lachwekkend voorstellen als zou de CVP de trendbreuk van de ruimtelijke ordening niet genegen zijn, doet de waarheid geweld aan. We hebben wel geprobeerd om te benadrukken dat voor een aantal elementen nog begeleidende maatregelen nodig zijn. Ik hoop dat straks nog te kunnen toelichten. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen staan trouwens al een aantal elementen uit het voorstel van resolutie.

We moeten het echter over de inhoud hebben. De slechte formulering werd ondertussen rechtgezet. Als we dit parallel behandelen, zullen we waar-

Decaluwé

schijnlijk een aantal psychologische drempels doorbreken om het maatschappelijk draagvlak te verstevigen en de trendbreuk in de ruimtelijke ordening na het jaar 2007 effectief te realiseren. Dit voorstellen als zou er een enorm wantrouwen bestaan, is wat overdreven, mijnheer Sannen.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Decaluwé, ik hoop dat u gelijk hebt. Uit de geluiden die ik opvang, kan ik evenwel opmaken dat het Ruimtelijk Structuurplan niet door iedereen op dezelfde manier positief wordt benaderd. Ook niet binnen de CVP.

De heer Carl Decaluwé : Ook door u niet, mijnheer Sannen ? Ik stel gewoon vast dat ook Agalev er bij de eersten bij is om hier een aantal regionale dossiers aan te koppelen.

De heer Ludo Sannen : Ik stel voor hier straks op terug te komen.

Ook voor de verdere invulling in provinciale en gemeentelijke structuurplannen kan dit precaire politieke draagvlak problemen opleveren. Het is maar de vraag of het in het structuurplan opgenomen evenwicht uiteindelijk niet hier en daar zal worden verstoord. Er wordt misschien wel uitvoering gegeven aan de ruimtevragen over bedrijventerreinen, maar bijvoorbeeld niet aan de inperking van het woongebied. Het resultaat zou kunnen zijn dat ruimte wordt gegeven aan het creëren van nieuwe woongelegenheden, maar dan misschien niet volgens de ontwikkeling van de behoefte.

Algemeen vinden we in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en in de bindende bepalingen een aantal goede punten terug over het stedelijk gebied en het buitengebied. Toch blijven we nog met een aantal vragen zitten. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. De regering heeft de duidelijke bepalingen die we in dit Vlaams Parlement in een resolutie hebben goedgekeurd, niet overgenomen. Dit zorgt voor de nodige onrust in de rand rond Brussel. Daar vraagt men zich angstvallig af hoe men in de toekomst die Brusselse olievlek zal kunnen indijken en hoe men zal omgaan met de stedelijke en buitengebieden die zich aan de Brusselse grenzen bevinden. Ik hoop dat hieromtrent snel duidelijkheid zal komen. Wij hadden in een resolutie gevraagd die duidelijkheid te creëren vóór de definitieve vastlegging van het structuurplan, maar u bent daar als minister bewust niet op ingegaan. Vandaar dat u nu zelf de onrust oogst die daar nu

duidelijk heerst. Het Vlaams Parlement moet daarom de nodige waakzaamheid aan de dag blijven leggen met betrekking tot de verdere concrete invulling van het ruimtelijk beleid in de gebieden aan de grenzen met Brussel.

Ik heb verder nog enkele vragen over de woongebieden en het niet willen opteren voor een soort reservegebieden binnen die woonfunctie. Dit kan leiden tot een zekere uitholling tussen stedelijk en landelijk gebied. Ik zal met drie voorbeelden de mogelijke problemen illustreren. Zo is op de gewestplannen niet in een herschikking van de woongebieden voorzien. Maar in bepaalde stedelijke gebieden zouden meer woongebieden nodig kunnen zijn dan nu voorhanden. Anderzijds zouden in landelijke gebieden minder woongebieden noodzakelijk kunnen zijn dan wat nu beschikbaar is. Dergelijke situaties vergen een duidelijk gerichte gewestplanwijziging, gekoppeld aan planschade en planbaten. Hoe moet dan op dit punt de bindende bepaling over de 60/40-verdeling in de realiteit worden omgezet ?

Een tweede probleem is dat de geraamde behoefte aan bijkomende woongelegenheden wel correct blijkt, maar dat het contingent woningen in het landelijk gebied veel sneller wordt opgebruikt dan in het stedelijk. De fasering in aansnijding tussen beide gebieden ligt sterk uiteen. Dit kan betekenen dat het contingent voor bepaalde landelijke gebieden op een bepaald ogenblik zal zijn opgebruikt. Wat dan ? Een bouwstop voor deze landelijke gebieden ? Of toch een herziening van de verdeling van de bijkomende woongelegenheden tussen stedelijke en landelijke woongebieden ? Dit alles omdat geen reserve opgenomen is in de wooneenheden, zoals wij hebben voorgesteld.

Ten derde blijkt de behoefte aan bijkomende woongelegenheden overschat. Daardoor kunnen op eenzelfde manier de woongelegenheden in het buitengebied sneller worden ingevuld dan bijvoorbeeld in het stedelijk gebied, zodat de verhoudingen totaal worden omgekeerd. Indien we ten opzichte van 2007 bijvoorbeeld blijven hangen op 300.000 bijkomende woningen, dan kunnen er daarvan 160.000 in het buitengebied terecht komen. Indien wij deze 160.000 woningen in het buitengebied vergelijken met de 400.000, dan is er niets aan de hand. Bekijken wij dit aantal ten opzichte van de 300.000 die gerealiseerd zullen worden, dan wordt de 60/40-verhouding niet gerealiseerd, maar omgedraaid en tot 47/53 gebracht. Aan de doelstelling wordt in dat geval duidelijk voorbij geschoten. Daarom blijven wij bij onze vraag om in eerste instantie over 300.000 nieuwe woongelegenheden

Sannen

te spreken en de 100.000 andere woongelegenheden in te schrijven als een reserve, die later eventueel volgens nieuwe parameters kan worden aangevend.

Ik wil nog even stilstaan bij het niet-bindende karakter van de bepalingen inzake dichtheden. Het is merkwaardig dat minister Baldewijns het ontwerp van het gemeentelijk structuurplan van de gemeente Nevele conform het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen heeft verklaard. In dit plan was men nochtans zeer onduidelijk over de woondichtheden en woonbehoeften. Het plan motiveert niet waarom eventueel van de richtinggevende woondichtheden wordt afgeweken. Wij dienen samen met de Volksunie ons amendement opnieuw in, opdat de woondichtheden opgenomen zouden worden in de bindende bepalingen. Het kan immers het enige instrument zijn waarmee de 60/40-verhouding bereikt kan worden.

Mijnheer de minister, ik heb niet de bedoeling om al de opmerkingen die ik vroeger tijdens de besprekingen van de resolutie heb gemaakt, te herhalen. Ik verwijs hiervoor naar het verslag van deze bespreking. Toch wil ik enkele bedenkingen maken over de ruimtebalansen. Zo reikt de invulling van de agrarische behoeften veel verder dan de huidige agrarische activiteiten.

De ruimtebalansen werden gebaseerd op weinig wetenschappelijke prognoses. Zo ook voor de bijkomende noodzakelijke industriegronden. Er is louter een optelling van de door de GOM's geformuleerde behoeften in het plan opgenomen.

Het stoort mij ook dat in het richtinggevende gedeelte geen enkele indicatie voor biologische landbouw werd opgenomen, zelfs niet als taak voor provincies en gemeenten om bijvoorbeeld ruimte te scheppen voor pesticidevrije landbouwzones. Ook hierover was de resolutie van het Vlaams Parlement nochtans duidelijk.

Het gedeelte over mobiliteit is het zwakste deel van het plan. De prognoses die voorkomen in het wetenschappelijk gedeelte van het plan, werden goed berekend. Er werden voldoende marges ingelast voor een eventuele toename van zowel personen- als goederenverkeer. Het Ruimtelijk Structuurplan biedt echter nergens oplossingen aan voor de bestaande mobiliteitsproblemen. Het enige wat men heeft gedaan is het catalogiseren van de infrastructuur.

Ik betreur ook dat er werd afgeweken van de oorspronkelijke tekst waarin werd bepaald dat 70 procent van de capaciteit van de bedrijventerreinen bezet moet zijn, vooraleer de reservegebieden aangesneden kunnen worden. Het percentage werd teruggebracht tot 50 procent. Ik heb hier vroeger reeds opmerkingen over gemaakt en wilde dit nogmaals benadrukken.

Het lijkt mij niet logisch dat de primaire wegen van categorie II niet in het bindend gedeelte werden opgenomen. Het zijn immers wegen die moeten worden vastgelegd door het Vlaams Gewest, net als de primaire wegen van categorie I en de hoofdwegen. U laat deze taak over aan de regering. Het Vlaams Parlement krijgt geen enkele zeggingskracht hierover en dat betreur ik.

In verband met de lijnvormige elementen wil ik verwijzen naar het amendement dat ik samen met de heer Lauwers heb ingediend over de A102. Wij vinden het logisch dat er een congruentie zou bestaan tussen het richtinggevend en het bindend gedeelte. Deze congruentie kan worden gerealiseerd door de voetnoot van het richtinggevend gedeelte tenminste ook in het bindende gedeelte op te nemen. Voor Agalev hoeft die A102 er echter niet te komen. We hebben enkel een voorstel gedaan opdat ook de meerderheid ons amendement zou kunnen aanvaarden.

We hebben nu wel een categorisering van wegen, maar wat houdt dat precies in? Ik neem nog eens het voorbeeld van de N41, aansluitend op de R41. Die wegen zijn allebei ingeschreven als primaire weg categorie 2. U hebt beloofd om een secundaire weg aan te leggen, waardoor er een verbinding komt tussen de N41 en R41. Daardoor wordt eigenlijk een directe verbinding tussen de E40 en de E17 gerealiseerd. Deze directe verbindingen tussen hoofdwegen worden in het structuurplan gecatalogeerd als primaire wegen categorie 1. De feitelijke uitvoering van bepaalde werken en de effecten daarvan op de mobiliteit ondergraven gedeeltelijk de mooie tabellen die hier zijn neergeschreven.

Tot slot wil ik blijven stilstaan bij het amendement om Genk als internationaal georiënteerd multimodaal logistiek park te selecteren. De selectie en de afbakening daarvan moeten gebeuren binnen de bedrijventerreinen die werden vastgelegd in het gewestplan. Dat is vanzelfsprekend. Momenteel worden de internationaal georiënteerde logistieke parken slechts verbonden aan de huidige geselecteerde poorten: de drie havens en de luchthaven van Zaventem. De vraag dringt zich op of er geen

Sannen

behoefte is aan een dergelijk logistiek park in het oosten van Vlaanderen. Is het verbinden van dergelijke parken aan de drie havens en de luchthaven wel een goede keuze ?

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : De heer Sannen verbaast me een beetje. Die koppeling hangt samen met het grote uitgangspunt van dit ruimtelijk structuurplan : het principe van de gedeconcentreerde bundeling. Het lijkt me niet onlogisch om vanuit de oogpunten van mobiliteit, een goed ruimtelijk beleid en het niet-uitspreiden van de verkeersellende, die parken te koppelen aan de bestaande poorten. Gaat deze discussie niet gewoon over de wens een poort te hebben ? Ik vind het eigenaardig dat u als lid van Agalev het hele principe van het Ruimtelijk Structuurplan op de helling zet.

De heer Ludo Sannen : U kunt dat eigenaardig vinden, maar ik wil uw term gebruiken : gedeconcentreerde bundeling. Op basis van de morfologische feitelijkheid van Vlaanderen zijn we ervan uitgegaan dat we gedeconcentreerd moeten werken. Wat hier gebeurt, is echter geen gedeconcentreerde bundeling, maar een centristisch geconcentreerde bundeling. Het is ontzettend belangrijk om omwille van de mobiliteitsproblematiek en het niet-genereren van een massale mobiliteit een dergelijk internationaal logistiek park ook in het oosten van Vlaanderen in te planten.

De heer Bruno Tobback : Het verbaast me dat de heer Sannen de drie zeehavens en één internationale luchthaven te weinig verspreid over Vlaanderen vindt om tot een goed beleid te komen.

De heer Ludo Sannen : Ik wil een correcte discussie voeren, mijnheer Tobback. Ik heb het woord 'poort' niet gebruikt, ik heb het niet over de havens gehad, ik heb het hier over de multimodale internationaal georiënteerde logistieke parken gehad.

De heer Bruno Tobback : De parken hangen om goede redenen samen met de poorten.

De heer Ludo Sannen : De onzindelijke discussie dat het één onlosmakelijk met het andere verbonden is, wil ik niet voeren.

Trouwens, in Nederland heeft men heel bewust een strategische logistieke keuze gemaakt voor Venlo. Venlo is geen haven, het is geen grote poort, maar het is een internationaal georiënteerd logistiek

multimodaal park met dezelfde mogelijkheden als Genk. Dat is de vraag en ook de betekenis van het amendement dat we samen hebben ingediend. We hebben het daarin louter en alleen over de inplanting van een dergelijk logistiek park.

Minister Eddy Baldewijns : Dit discussiepunt is volgens mij al grotendeels opgelost. Ik verneem uit de mond van de heer Sannen dat hij helemaal geen pleidooi houdt voor een poort, maar wel voor een goed uitgebouwd logistiek park. Ik onderschrijf samen met vele anderen in dit halfroond dat pleidooi. Ook in Genk is een goed uitgebouwd logistiek transportpark op zijn plaats.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, het gaat hier over gradaties. Uit het verslag van de heer Quintelier blijkt dat de minister een multimodale internationaal georiënteerde logistieke functie voorbehoudt voor Genk. In het structuurplan spreekt men over multimodale logistieke parken, en men heeft het duidelijk over de mogelijkheid van vijf multimodale internationaal georiënteerde logistieke parken.

Minister Eddy Baldewijns : Men spreekt over poorten en over parken. We moeten die twee termen correct hanteren.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels : Ik noteer dat de minister er geen bezwaar tegen heeft dat Genk een multimodaal logistiek park wordt. Wanneer men dat aanvaardt, catalogeert men Genk onder punt 2.2, en niet onder punt 2 zoals het er nu staat. Daarmee geeft men Genk de titulatuur en functie van een poort.

Minister Eddy Baldewijns : We spreken over parken, mijnheer Gabriels, niet over poorten. Er wordt uitdrukkelijk aangegeven dat men specifieke bedrijfsterreinen kan aanleggen omwille van de aantrekkelijke locatie. Een voorbeeld daarvan zijn de logistieke bedrijfsterreinen.

De heer Jaak Gabriels : Mijnheer de minister, als Genk die karakteristieken vertoont, dan valt het toch onder punt 2.2 ?

Minister Eddy Baldewijns : U moet precies lezen wat er staat onder punt 2.2, mijnheer Gabriels. Het gaat daar niet om een poort, en de heer Sannen treedt dit bij. Het gaat om een logistiek park.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobbac : De manier waarop de heer Gabriels de discussie probeert te voeren, toont zijn bedoelingen grotendeels aan. Die hebben hoe langer hoe minder te maken met de inhoud, maar des te meer met de vorm.

Ik wil graag praten, mijnheer Gabriels, over alle mogelijkheden voor allerlei multimodale logistieke parken in Vlaanderen. Genk is heus niet het enige park. Als u alleen maar wilt uitvissen of Genk onder punt 2.2, 2.1 of 2.3 valt, voert u slechts een vormelijke, opportunistische discussie, die met de ontwikkelingsmogelijkheden van een aantal plaatsen in Vlaanderen weinig te maken heeft. Uw manoeuvre is van een laag allooi.

De voorzitter : De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst : Mijnheer Sannen, u hebt samen met de heer Gabriels een amendement ingediend, maar eigenlijk bedoelt u niet hetzelfde als hij. Volgens de heer Gabriels handelt het over een poort terwijl u zegt dat naar een multimodaal park wordt verwezen. U dient dus eigenlijk een ander amendement in.

De voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer Jaak Gabriels : De arrogantie, mijnheer Tobbac, waarmee u bepaalt wie over de inhoud en wie over de vorm spreekt, gaat te ver. Dat moet ieder maar voor zich uitmaken. Ik heb dat recht. Ik heb de inhoudelijke discussie lang geleden in de commissie gevoerd. Als we willen bereiken wat ik in mijn betoog heb aangehaald, moeten we dit onderbrengen onder een van de punten van de bindende bepalingen. Men kan het niet onderbrengen onder punt 2.1 Zeehavens, 2.3 Internationale luchthavens of 2.4 Hogesnelheidstrein. Wanneer men het onderbrengt bij het internationaal georiënteerd multimodaal logistiek park – en de minister zegt zelf dat Genk die karakteristieken vertoont – dan moeten we het inderdaad op de aangegeven plaats zetten en valt het onder de onderverdeling van selectie van poorten zoals in de bindende bepalingen van dit structuurplan is aangegeven.

Ik heb die volgorde niet opgesteld. Die volgorde ligt voor. Het gaat hier wel degelijk om een inhoudelijke discussie, waaraan op een ordelijke wijze gestalte moet worden gegeven.

De voorzitter : De heer Quintelier heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier : Ter verduidelijking verwijs ik naar de gedrukte tekst van het verslag. De minister heeft daarin een duidelijk antwoord

gegeven. De heer Gabriels vraagt waarom Genk, gezien de belangrijke industriële ontwikkeling, niet als poort werd geselecteerd. De minister antwoordt dat Genk in tegenstelling tot de andere poorten bezwaarlijk als internationale toegang kan worden beschouwd. Deze niet-erkenning van Genk neemt volgens de minister echter niet weg dat de functie van deze gemeente als multimodaal logistiek park behouden blijft. Dat is toch duidelijke taal.

De heer Jaak Gabriels : Maar neem het dan expliciet op in de bindende bepalingen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer Gabriels, u zegt dat we dit probleem meermaals hebben aangekaart. Het is echter pas in laatste instantie, naar aanleiding van de discussie over de bindende bepalingen, dat we de hele zaak hebben bediscussieerd. Het ging toen over een concreet geval. Toen we het standpunt van het Vlaams Parlement aan het voorbereiden waren, hebben we uren gedebatteerd. Ik was daar de hele tijd aanwezig en heb over dit punt niets gehoord. Ik vermoed, net zoals de heer Tobbac, dat een aantal mensen proberen de meerderheid in het gedrang te brengen.

De heer Jaak Gabriels : Mijnheer Decaluwé, we hebben wijzigingen geconstateerd in de oorspronkelijke tekst, die het uitsluitend over de maritieme poorten had, in functie van Zeebrugge en Oostende. De internationale luchthaven van Zaventem is er daarna bijgekomen.

U moet de tekst er maar eens op nalezen. Het onderstreepte gedeelte werd later toegevoegd. Dat is de realiteit. Bij die discussie hebben we die problematiek aangebracht. Het gaat dus niet alleen over lokale pleziertjes, zoals u wilt laten uitschijnen. Het gaat er wel degelijk over om dit op een verantwoorde wijze aan de rest toe te voegen. Dat is onze ambitie.

De heer Ludo Sannen : De heer Tobbac noemt de discussie over bindende bepalingen een vormelijke discussie is. Dat vind ik een krasse uitspraak.

De voorzitter : De heer Tobbac heeft het woord.

De heer Bruno Tobbac : Mijnheer Sannen, wat u zegt, is dom. Ik heb nooit gezegd dat de discussie over de bindende bepalingen louter een formaliteit is. Ik heb gezegd dat, gezien de inhoud van de bindende bepalingen, de antwoorden van de minister in de commissie en de huidige discussie, de heer

Tobback

Gabriels in formalisme vervalt. Ik zal nooit begrijpen waarom u dat spelletje meespeelt.

De voorzitter : Iedereen heeft nu zijn mening over dit onderwerp geuit. Over deze aangelegenheid kan men dus straks met kennis van zaken stemmen. Ik verzoek de spreker op de tribune om zijn uiteenzetting af te ronden.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Het gaat er niet over of men voor een multimodaal logistiek park moet opteren. Het gaat wel over de keuze tussen een multimodaal logistiek park en een internationaal georiënteerd logistiek park. In de bindende bepalingen en ook in het richtinggevend gedeelte werd er slechts in vijf van deze laatste parken voorzien. U laat ons dus geen andere keuze. De mensen die het Ruimtelijk Structuurplan hebben opgesteld, hebben de toewijzing en de inplanting van dergelijke parken verbonden aan een poort.

We zijn dus verplicht om bij dat puntje 2.2 een voorbehoud te maken. We stellen ons misschien formeel op. Maar zo een houding is de enige manier om de definitie van een multimodaal internationaal georiënteerd logistiek park te kunnen toepassen op Genk. Alle andere voorstellen en beloften – met inbegrip van deze van de minister – hebben het over de wil om een multimodaal logistiek park te realiseren. Het gaat hem echter om het internationaal karakter, en dat kan enkel in de bindende bepalingen worden opgenomen. Als dat niet gebeurt, dan is dat niet meer te realiseren. De bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn immers beperkend. Dat is de rationele grondslag van dit amendement.

Het is een ongelukkige zaak dat de poorten en de parken onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Maar dat was niet onze keuze. Overigens wil ik daaraan toevoegen dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ook dienstig moet zijn om een strategie voor de toekomst te ontwikkelen, met inbegrip van een mobiliteitsstrategie voor de toekomst. Ik vind dat men in Nederland veel duidelijkere strategische mobiliteitskeuzes maakt. Daar bouwen ze Venlo op dat vlak wel uit. Ook Vlaanderen heeft de behoefte om de interne mobiliteit in het oosten te beheersen.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Ik ben het niet eens met de heer Gabriels. Ik wil hier zeer kort weergeven waarop het misverstand berust. Men mag de zaken niet omkeren. De filosofie is dat een internationaal georiënteerd multimodaal logistiek park per definitie is gelegen aan een internationale poort : een zeehaven of een luchthaven. U zet de zaken op zijn kop. U wilt een internationaal georiënteerd multimodaal logistiek park en daarom wilt u Genk tot internationale poort uitroepen. Maar Genk is gewoonweg geen internationaal georiënteerde poort. De logica van het geheel bestaat erin dat er wel een aantal grote multimodale logistieke parken kunnen zijn, die echter niet zijn gelegen in een gebied met internationale ontsluiting. We blijven dus bij het standpunt dat we ook reeds in de commissie hebben verdedigd en zullen dit niet goedkeuren.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : De heer Lauwers benadrukt terecht het domme probleem dat men in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zelf heeft gecreëerd. Dit amendement is de enige mogelijkheid om daaraan te verhelpen.

Ik wil mijn uiteenzetting afronden. Bij de bespreking van de resolutie hebben we duidelijk gemaakt dat de totstandkoming van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen belangrijk is ; dat we nog heel wat vragen en twijfels hebben over de implementatie ervan ; en dat er nog heel wat tekortkomingen in schuilen. Maar we hebben op een constructieve wijze aan de werkzaamheden deelgenomen, om zo te komen tot een goed richtinggevend gedeelte.

Ik wil echter ook realistisch zijn. Vandaag spreken we ons enkel uit over de bindende bepalingen. Wat die bindende bepalingen betreft, vertoont de tekst een aantal tekortkomingen, zowel over lijninfrastructureur van wegen als over bepaalde tekortkomingen om andere doelstellingen zoals de woondichtheden. Agalev kan dan ook niet geloven dat deze bindende bepalingen een voldoende sterk element zullen zijn om dat richtinggevend gedeelte waar te maken. Aangezien we ons daarover vandaag moeten uitspreken, zal Agalev deze bindende bepalingen niet goedkeuren. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Sannen, ik wil nog een opmerking maken over de amendementen betreffende de woondichtheden. U pleit voor het opnemen van 25 woningen per hectare en 15 woningen per hectare in de bindende bepalingen.

Coens

Uw redenering klopt niet. De verhouding tussen het aantal woningen in een stedelijk en in een buitengebied is bindend. De afbakening van die stedelijke gebieden is nog niet gebeurd. Hoe kan men dan die woondichtheid al bindend vastleggen? Het is heel belangrijk om te weten binnen welke ruimte die zaken kunnen worden gerealiseerd. Ik begrijp trouwens niet waarom u per se 25 en 15 woningen per hectare in het bindend gedeelte wil opnemen.

De heer Ludo Sannen : Volgens mij is dat het enige instrument om dit te verwezenlijken. Als men het kan realiseren binnen een stedelijk gebied met een lagere dichtheid, dan is ons stedelijk gebied veel te ruim afgebakend. Dan zetten we de verstedelijking van Vlaanderen verder in plaats van de open ruimten te beschermen.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de grootste verdienste van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is dat het een einde maakt aan het dag-aan-dagbeleid in de ruimtelijke ordening. Het legt voor de komende tien jaren een visie op ruimtelijk vlak vast.

Over de uitgangspunten van dit Ruimtelijk Structuurplan en het informatief gedeelte bestaat weinig discussie, behoudens enkele vereiste actualiseringen. Anders is het gesteld met het richtinggevend en vooral het bindend gedeelte. De grote uitdaging wordt de vertaling van dit theoretisch, planologisch instrument naar de dagdagelijkse realiteit. Met andere woorden, hoe wordt dit structuurplan concreet door diverse uitvoeringsplannen en andere middelen vertaald in gewestplannen, verordeningen, handleidingen? Daarbij sluit rechtstreeks de vraag aan of dit structuurplan maatschappelijk wordt gedragen. Zullen de diensten en de burger dit Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en zijn ideeën aanvaarden? Bestaat er een consensus en bestaat de wil om het in de realiteit om te zetten?

Het antwoord op deze vragen zal in grote mate afhangen van het antwoord van de minister op de diverse omvangrijke problemen waarmee onze ruimtelijke ordening te kampen heeft, met name de onmiddellijk afbakening van de stedelijke gebieden, het voorzien in een gedifferentieerd aanbod van bedrijfsterreinen, de problematiek van de zonevreemde bedrijven.

Indien niet snel een oplossing wordt gevonden voor deze vragen, vrees ik dat heel het decreet op de ruimtelijke planning een doodgeboren kind is dat reeds veel geld, inspanningen en talloze vergaderingen heeft gevegd, de ruimtelijke ordening in Vlaanderen al meer dan twee jaren immobiliseert en waarin de beleidsmensen zich hopeloos hebben vastgereden. Bovendien heeft het een deel van ons economisch gebeuren verlamd en jaagt het een aantal initiatieven uit Vlaanderen weg. Nu is de periode van weliswaar goed bedoelde intenties voorbij. Iedereen die met ruimtelijke ordening begaan is, wil resultaten zien. Zo moet bijvoorbeeld de procedure tot herziening van een gewestplan binnen een correcte termijn worden afgewerkt.

Als degenen die zich met stedenbouw en ruimtelijke ordening bezighouden, niet snel tot een ernstige concretisering van het vastgelegde beleid komen, dreigen we elke geloofwaardigheid te verliezen. Dat is het laatste wat een goed bedoelde ruimtelijke ordening kan gebruiken.

Mijnheer de minister, volgens mij is het terechte ongeduld van de leden van de oppositie en ook van de meerderheid in de commissie voor Ruimtelijke Ordening een barometer voor de graad van ongeduld op het terrein. Hoe wilt u dat provincies, steden en gemeenten zich inzetten om dit Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te verfijnen en ruimtelijk te vertalen? Dat kost veel en vraagt enorme inspanningen.

Ik betreur dat er nog steeds een politiek spel wordt gespeeld met de ruimtelijke ordening. Iedereen zou beter moeten weten. Ik geef enkele voorbeelden om dit te staven. De Vlaamse regering besteedde zowel in het richtinggevende als in het bindende gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen slechts aandacht aan de resoluties van de meerderheidsfracties, waarvan ze er trouwens verschillende goedgekeurde. Ze achtte geen enkele resolutie van de VLD of van een andere oppositiepartij ook maar één woord waardig.

Bovendien heeft de meerderheid bij de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gelobbyd. Ik zou verschillende voorbeelden kunnen geven. Waarom kon alles niet verlopen zoals het in de procedure is vastgelegd? Moest men echt aan de burger bewijzen dat deze of gene minister of partij rechtstreeks in het plan kan ingrijpen? Ik dacht dat het oorspronkelijk de bedoeling was de politiek uit de ruimtelijke ordening te bannen en enkel rekening te houden met de basisbeginselen. Of vergis ik me misschien?

Lachaert

Het derde voorbeeld heeft me nog het meest verbaasd. Op het ogenblik dat de meerderheid de bekrachtiging van de bindende bepalingen op 6 november 1997 in de commissie goedkeurt, dringt de CVP aan op de behandeling en goedkeuring van een aantal voorstellen van resolutie van onder meer de heer Decaluwé. Het toppunt is dat het voorstel van resolutie op de volgende manier begint, en ik lees letterlijk voor : '1, er tot op heden onvoldoende aanzet is gegeven tot de invulling op de voorbereiding van de noodzakelijke randvoorwaarden bij het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen ; 2, er een grote ongerustheid is bij de gemeentebesturen van de gemeenten die in het buitengebied gelegen zijn ; 3, de leefbaarheid van talrijke gemeenten op lange termijn onvoldoende verzekerd is in de visie die tot uiting komt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.' Twee minuten nadat de commissie de definitieve vastlegging van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen goedkeurt, worden de uitgangspunten dus in vraag gesteld en ondergraven. De behandeling van dit voorstel van resolutie werd terecht bij staking van stemmen afgevoerd. We vinden dat zoiets niet kan.

Blijkbaar volhardt men in de boosheid, want er is een nieuw voorstel van resolutie ingediend, ditmaal door de heren Decaluwé en Tobback. De inhoud van de resolutie is identiek, behalve dat hier en daar delicate paragrafen waarin het hele plan in vraag wordt gesteld, wat braver en genuanceerder zijn geformuleerd. Waarschijnlijk wordt de tekst goedgekeurd, maar de manier van handelen staat me niet aan.

Mijnheer Decaluwé, dat neemt natuurlijk niet weg dat er een aantal goede elementen in de tekst zitten, die zeker en vast moeten worden uitgevoerd. Onze fractie zal de resolutie dan ook goedkeuren. De zaak is wel niet op de geschikte plaats en op het goede ogenblik behandeld. Men had dit punt onmiddellijk in de oorspronkelijke tekst aan bod moeten laten komen. Eerst A zeggen en twee minuten later B, is niet ernstig.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, ik heb zo-even al een kleine schuldbekentenis afgelegd over het niet goed omschrijven van een aantal elementen. U moet eerlijk zijn, mijnheer Lachaert. Het voorstel van resolutie waarover het hier gaat, werd al maanden geleden ingediend. Als dit voorstel een aantal zaken bevat die achterhaald zijn door de tijd, dan moeten we dit corrigeren. Hope-

lijk krijgen we ook straks de gelegenheid om een aantal elementen te corrigeren. Ik hoop dat men zich niet voortdurend zal vastpinnen op een of twee woordjes, maar dat men vooral een inhoudelijke discussie zal voeren. Op die wijze kan men het maatschappelijk draagvlak vergroten, wat uiteindelijk de ruimtelijke ordening in Vlaanderen ten goede komt.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Ik ben het er volledig mee eens dat die resolutie reeds van een hele tijd terug dateert. Daarom vraag ik ook of dit niet op een andere wijze kon worden ingevoegd. Ik bevestig eveneens dat ik het volledig eens ben met de inhoud van veel van die punten : zonder de realisatie van die elementen zal er van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen inderdaad niet te veel in huis komen.

U moet echter ook correct zijn. De pleitbezorgers van het buitengebied die uw partijleden toch zijn, hebben zich op elk ogenblik en bij elk punt van de commissiebesprekingen alert getoond om het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in vraag te stellen. Dat ging echt niet om slechts één ogenblik. Volgens mij is er bij de CVP toch sprake van een nuance en een andere benadering.

Na deze bedenkingen over de politieke benadering wil ik graag nog zeer kort enkele aandachtspunten behandelen. We zijn van mening dat de handleidingen waarin het plan wordt toegelicht en verduidelijkt, een vooraf gedefinieerde juridische draagwijdte moeten hebben. Anders dient deze tekst tot niets en is het gewoon informatie zonder juridische draagkracht.

Ten tweede vragen we dat Vlacoro wordt verplicht om op alle bezwaren van de Vlaamse steden en gemeenten te antwoorden, alsook op de bezwaren van andere bezwaarindieners die er schriftelijk om verzoeken. Ook vragen we dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – en zeker de uitvoeringsplannen ervan – overeenstemt met de uitvoeringsplannen die moeten worden genomen ten gevolge van het decreet houdende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Op die wijze kan er geen rechtsonzekerheid ontstaan.

Verder verzoeken we dat in alle Vlaamse steden en gemeenten een overdruk van het grondgebied aanwezig zou zijn, waarop zowel de milieu-, de stedenbouwkundige als andere voorschriften die een bepaald kadastraal perceel beheersen, staan vermeld en ter inzage van het publiek liggen.

Lachaert

We vragen dat voor alle steden en gemeenten een beroepsmogelijkheid tijdens de planningsprocedure wordt ingebouwd. Dit is nodig voor het geval dat een stad of gemeente het niet eens is met een bepaalde visie van de provincie bij het opstellen van het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Dit zal moeten worden aangepast bij het decreet houdende de ruimtelijke planning.

Verder willen we dat in de toekomst de nodige potenties worden opengehouden en/of gecreëerd, des te meer omdat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zich uitstrekt over een periode van tien jaar. Meer in het bijzonder geldt dit voor de Lijninfrastructuur. De heer Sannen merkte terecht op dat deze infrastructuur het zwakste broertje is van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Deze infrastructuur is zeer primair vastgelegd. Er blijkt weinig visie uit. Ik voorspel dat we er in de loop van de volgende tien jaar veel problemen mee zullen hebben, omdat we daar volledig fout zijn.

Ten slotte vragen we dat het decreet houdende de ruimtelijke ordening zo spoedig mogelijk in het Vlaams Parlement wordt behandeld en goedgekeurd. Terloops zou ik ook van de minister willen weten hoe het met dit decreet staat. Het is er immers heel stil rond geworden. Ik hoop dat we weer niet plots een belangrijk decreet krijgen dat we dan op maximaal drie weken moeten afwerken. Een zinnige benadering moet mogelijk zijn.

Wat het zesde aandachtspunt betreft, het zwakke broertje van de Lijninfrastructuur, verwijs ik naar het interview dat uw hoofdingenieur-directeur van Oost-Vlaanderen gisteren op de radio gaf over de vaste oeververbinding. Ik verwacht op dat vlak niet veel van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We zullen geblokkeerd zijn.

Onze algemene conclusie luidt dat het RSV ambitieus van opzet is en goede uitgangspunten heeft. Het maakt een einde aan een kortetermijnpolitiek. Belangrijke hoofdstukken, vooral over de economische sector, worden echter niet ingevuld. Bovendien heeft men volgens ons bijzonder ernstige aantastingen van het eigendomsrecht ingevoegd, zonder dat daar tegenover staat dat de gemeenschap haar verantwoordelijkheid op financieel vlak neemt of vastlegt.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil de verslaggever danken voor zijn uitstekende verslag. Ik wil ook commissievoorzitter Gabriëls, de commissieleden en de medewerkers van het commissiesecretariaat danken voor hun onmisbare hulp bij onze werkzaamheden.

We behandelen nu het decreet dat de bindende bepalingen van het RSV vastlegt. Hiermee komen we aan een soort van eindpunt voor het planningsproces op Vlaams niveau. In juni 1996 werd met dit proces gestart toen de Vlaamse regering het RSV voorlopig vastlegde. De zoektocht naar deze algemene visie op de ruimtelijke ordening was al vroeger gestart, meer bepaald in de jaren '70 onder toenmalig staatssecretaris Eyskens.

Toen al was duidelijk dat de mozaïek van de 25 gewestplannen, zoals deze in de loop van de jaren '70 bij koninklijk besluit waren vastgelegd, geen coherente ontwikkeling in Vlaanderen mogelijk maakte. Ten eerste vormden ze een statisch geheel. Ten tweede was er in de periode tussen de vaststelling van het eerste gewestplan – Mechelen – en het laatste gewestplan – Limburgs Maastrand – een bijzondere ontwikkeling geweest in het denken over ruimtelijke ordening. Het was tevens duidelijk dat de gewestplannen niet naadloos in elkaar konden worden ingepast. De fusies van gemeenten doorsneden in een aantal gevallen zelfs de afgebakende gewesten.

Uiteindelijk was het standpunt van vele planologen en stedenbouwkundigen dat er veel schortte aan de gewestplannen, maar dat het belangrijkste was dat ze bestonden. In veel gevallen speelden deze plannen van aanleg trouwens duidelijk een positieve rol in de ruimtelijke ontwikkeling in Vlaanderen.

Ondanks het feit dat deze gewestplannen geregeld, en in de loop van de jaren '80 en '90 steeds vaker, gedeeltelijk werden herzien, raakte iedereen er steeds meer van overtuigd dat deze gewestplannen geen antwoord boden op een aantal problemen inzake ruimtelijke ordening : de ontwikkeling van industrieterreinen, de bescherming van het landbouwareaal, de aanleg van nieuwe bossen, enzovoort. Daarom werd er al in de jaren '70 geopteerd om een structuurplan voor Vlaanderen op te maken. Sedertdien vinden we in elke regeringsverklaring deze intentie terug. Er werden hier toen verschillende pogingen ondernomen. Dat verhaal zal ik nu niet doen. Ik wil dieper ingaan op het inhoudelijke.

Baldewijns

De ruimtelijke ordening moet vele meesters dienen. In die zin vind ik artikel 1 van het gecoördineerd decreet inzake ruimtelijke ordening nog steeds typerend. Ik lees voor : 'Die ordening wordt ontworpen, zowel uit economisch, sociaal en esthetisch oogpunt, als met het doel het natuurschoon van het Vlaams Gewest te bewaren.' Voor al deze sectoren moet er dus een plaatsje onder de 'planningszon' worden gezocht. Dit betekent dat ruimtelijke planning en ordening een permanente evenwichtsoefening inhouden. Bij deze evenwichtsoefening moeten de bestaande en toekomstige conflicten tussen de verschillende ruimtelijke ingrepen geminimaliseerd of beheerst worden. In essentie is ruimtelijke ordening een vorm van conflictbeheersing. De maatschappelijke ontwikkelingen moeten optimaal worden ingepast. De ruimtelijke planning stelt op haar beurt een aantal duidelijke randvoorwaarden aan de ruimtelijke claims vanuit het maatschappelijk functioneren.

Het eerste uitgangspunt van het Ruimtelijk Structuurplan is het bieden van een perspectief inzake duurzame ontwikkeling. Een vereiste hiertoe is dat we proberen om een ruimtelijke ordening te realiseren met respect voor historisch gegroeide toestanden. Dit biedt meteen de nodige rechtszekerheid aan de verschillende sectoren in de toekomst door een kwantitatief en kwalitatief ontwikkelingsperspectief tot 2007.

In een tussentijdse bijstelling in 2002 is ook voorzien, zodat we de nodige procedurele flexibiliteit hebben om eventueel bijstellingen door te voeren. De regering neemt zich voor om reeds na twee jaar een eerste evaluatie te maken. Men kan zo nagaan of er soms geen hiaten of grove fouten bestaan in het RSV.

Bij de vaststelling van het RSV werd terdege rekening gehouden met de verschillende bezwaren, opmerkingen en adviezen van de Vlaamse Commissie voor de Ruimtelijke Ordening. Ik merk nogmaals op dat Vlacoro een voor 95 percent unaniem advies heeft uitgebracht. In verband met de hoofdlijnen was er tussen de verschillende maatschappelijke geledingen geen dissonantie te bespeuren. De Vlaamse regering is dan ook overgegaan tot het definitief vaststellen van het RSV op basis van de bijgestelde stukken.

Deze bijstellingen werden louter ingebracht op basis van het Vlacoro-advies en de resoluties van het Vlaams Parlement. Deze resoluties werden ten andere punctueel verwerkt in de definitieve tekst.

Slechts op twee punten werd deze resolutie genuanceerd. Bij de besprekingen in de commissie werd ook rekening gehouden met de historisch gegroeide realiteit op het terrein. Er werd aanvaard dat binnen een ruimtelijk functioneel geheel een deel van de tewerkstelling inzake bedrijventerreinen kan worden ingevuld in de aangrenzende administratieve eenheden. Tevens werd in een tweede amendement aanvaard dat bij het uittekenen op het terrein van de ontwikkelingsperspectieven inzake wegen zal worden uitgegaan van de mogelijkheden die de terreinomstandigheden bieden.

Mijnheer de voorzitter, met uw toestemming wil ik toch op enkele punctuele opmerkingen kort ingaan. Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche uitte een terechte vrees in verband met de afbakening van de stedelijke gebieden. Het is echt noodzakelijk dat we deze operaties op de voet volgen. Deze garanties bestaan alleszins voor de steden die op Vlaams niveau moeten worden afgebakend. Het blijft uiteraard een permanente opdracht om dit op te volgen. Er werd gepleit voor de invoering van de nodige begeleidende bepalingen. Ook hier verwijs ik naar de resolutie van de heren Decaluwé en Tobback, waarvan ik hoop dat ze unaniem wordt goedgekeurd. Deze resolutie geeft enige richting aan in verband met begeleidende bepalingen en noodwendigheden.

Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche heeft samen met enkele andere sprekers een belangrijk pleidooi gehouden rond de batenplan-schadeplanregeling. Er moet vanzelfsprekend een evenwicht zijn tussen beide regelingen. Ook op dat vlak moeten we een parallelle uittekening van de regelgeving realiseren in het nieuwe decreet voor ruimtelijke ordening en stedenbouw dat we nu voorbereiden. Het is mijn uitdrukkelijke wens dat dit element erin wordt opgenomen.

Vele sprekers hebben er vandaag terecht op gewezen dat dit geen eindpunt is voor de planning van de ruimtelijke structuur in Vlaanderen. Het is de basis voor een nieuw begin. Er is nog heel wat werk te doen. Eveneens zullen we een verschuiving van de aanpak meemaken, zoals de heer Gabriels in zijn inleiding zei. Tot op heden werd de ruimtelijke ordening benaderd als een statisch gegeven. De dynamische aanpak en vertaling ervan zullen steeds meer aan de orde zijn.

Ik onthoud uit de tussenkomst van commissievoorzitter Gabriels dat hij de grote lijnen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen onderschrijft. Hij laat zich niet negatief uit over het geheel. Dat is zeer belangrijk. Hij zegt echter dat er in het alge-

Baldewijns

meen te weinig optimisme in terug te vinden is. Dit strookt niet met mijn geaardheid, maar we mogen inderdaad niet blind zijn voor de realiteit.

Dit werd ook aangehaald door de heer Lauwers, maar dan wel in verband met iets anders. Men moet altijd een referentiepunt – een bepaalde datum dus – kiezen. Maar het zou jammer zijn voor Vlaanderen als er sinds die datum geen evolutie meer had plaatsgevonden, of het nu gaat over bedrijventerreinen of over de invulling van de woonfunctie. Er is wel degelijk een evolutie vast te stellen, en daarom is het nuttig een evaluatie niet uit te stellen. Het is ook belangrijk dat we voortdurend de teller van de ruimteboekhouding bijhouden van wat er gerealiseerd wordt voor beide functies.

Ik ben het niet eens met de heer Gabriels als hij zegt dat we een te groot centralisme en dirigisme aan de dag leggen. We hebben voor deze planning in groot vertrouwen een belangrijke opdracht doorgeschoven naar andere beleidsniveaus. De provincies hebben voor het eerst een belangrijke functie te vervullen. Ook de gemeenten krijgen een zeer belangrijke rol. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is het kader waarbinnen deze instanties kunnen meewerken. Het is noodzakelijk dat we een kader schetsen waarbinnen we allemaal onze verantwoordelijkheid kunnen opnemen, op welk niveau we ons ook bevinden.

Deze opmerking staat gedeeltelijk in contrast met de uitspraak van de heer Lauwers over de huidige procedure voor de opbouw van een gewestplan. We hadden het er in de commissie al over. Suggesties en vragen in verband met een gedeeltelijke inderzetting komen ook vanuit de basis. Ik verwijs onder meer naar de intercommunales en vertegenwoordigende of groeperende verenigingen. Ik zou het niet goed vinden dat de centrale overheid zonder meer het gewestplan kan wijzigen. We moeten weten welke behoeften zich in die regio hebben ontwikkeld, om dan op basis daarvan een gewestplanwijziging uit te tekenen.

De heren Gabriels en Lachaert hebben in hun interventies heel wat problemen genoemd die veel te maken hebben met de regelgeving en toepasbaarheid van visionaire beelden die wij nu voor de eerste keer in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vastleggen. Het decreet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw dat in de maak is, moet hier uiteraard rekening mee houden en moet hier een antwoord op kunnen bieden. Het is niet

omdat het windstil is rond dit thema, dat daar vandaag niet aan gewerkt wordt. De voorbereidende werkzaamheden zijn lopende. Ik hoop hier over enkele maanden de discussie over dat onderwerp te kunnen aangaan. Ik reken erop dat we inzake een dergelijke belangrijke materie tot een constructieve dialoog kunnen komen. Dit zou zeker geen breuk mogen teweegbrengen tussen meerderheid en oppositie in dit parlement.

Ik sta nog even stil bij de opmerkingen van de heer Gabriels. Het gaat over twee belangrijke punten. Eén daarvan is de IJzeren Rijn. Men stelt duidelijk dat de IJzeren Rijn nu reeds kan worden opgenomen als hoofdspoorwegas voor het goederenverkeer. Voor het personenvervoer ligt dat vandaag nog niet voor de hand. Maar zeggen dat dit niet is opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, doet de waarheid geweld aan. Op pagina 609 wordt duidelijk gezegd dat men ook een aanzet moet geven voor het personenvervoer en dat men het nodige onderzoek moet uitvoeren.

Mijnheer de voorzitter, ik sta even stil bij de problematiek van Genk, zoals die hier vandaag werd aangehaald. Het gaat duidelijk over een definitiediscussie. We zien de poorten als de internationale multimodale toegangswegen voor de economische activiteiten in Vlaanderen. Het is ook duidelijk dat men aan deze beide criteria, namelijk internationale en multimodale, van de definitie moet kunnen voldoen om te worden opgenomen. Als we in de nabije toekomst bij het inderzettingstellen van het Ruimtelijk Structuurplan, ook een dergelijke poort wensen uit te bouwen voor Genk, moeten de ontbrekende schakels in deze criteria met de nodige vastberadenheid worden ingevuld. Wat het multimodale aspect betreft, mogen we ons niet blijven blindstaren op wat er al is: de wegeninfrastructuur, want er bevindt zich een knooppunt van belangrijke economische wegen; de spoorinfrastructuur, die allicht ook voor verbetering vatbaar is; de infrastructuur via de waterweg.

Ik heb zopas via de pers vernomen dat men in Genk een containerhaven wenst te bouwen. Dat vervult me met gevoelens van sympathie. Ik zal de dienst voor de scheepvaart de raad meegeven om een degelijk onderzoek te laten instellen. Vandaag zeggen dat we deze terminal morgen zullen hebben, is voorbarig. Ik hoop dat we dit kunnen verwezenlijken. Mijnheer de voorzitter, daarom moeten we er zorg voor dragen dat Genk de nodige ontwikkelingskansen krijgt. Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft daar terecht op gewezen.

Baldewijns

Ten aanzien van de infrastructuur mogen geen misverstanden bestaan. Deze internationale poorten, die ervoor moeten zorgen dat heel wat vrachtgoederenvervoer vanuit de poorten naar het hinterland kan, moeten een degelijke ontsluiting krijgen, of dat nu via Zeebrugge, Antwerpen, Zaventem, Gent of Oostende gebeurt. De zaken zijn duidelijk neergeschreven.

Voor Genk hebben we heel wat mogelijkheden die de nodige inspanningen enige onderbouw geven. Ik geef een paar voorbeelden. Het feit dat het gaat om een belangrijk stedelijk gebied op regionaal niveau, namelijk Hasselt en Genk, biedt mogelijkheden. Er ligt een reeks van economische knooppunten langs het Albertkanaal. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geven we duidelijk aan dat men alles kan doen om de bedrijventerreinen een aantrekkelijk imago mee te geven, om duidelijkheid en mogelijkheden tot ontwikkeling aan te reiken. We zeggen dat er specifieke bedrijventerreinen kunnen worden aangelegd. Dit mag geen verlamdend, maar moet een dynamisch effect hebben ten aanzien van deze regio.

Kortom, ik meen dat de transport- en distributiezone van Genk voldoende ontwikkeling zal kennen door alles wat voorzien is in het Ruimtelijk Structuurplan.

Ik wil nog zeer concreet ingaan op enkele opmerkingen. Hier werd immers een beetje gejongleerd met de mogelijkheden waarover men zou beschikken in de Benelux-structuurschets en dergelijke meer. De eerlijkheid gebiedt mij evenwel ook in deze structuurschets een hiërarchie in te bouwen. Een van de elementen daarbij wordt gevormd door de zeehavencentra. Op een lager niveau liggen dan de vervoerscentra langs binnenvaartwegen. Sta me toe in dit verband het volgende zinnetje voor te lezen: 'Wellicht is het mogelijk en gewenst om enkele centra voor gecombineerd weg- en spoorvervoer aan het hoofdvaarwegenstelsel te koppelen, zoals met name te Venlo, Genk en Valburg. Hierdoor worden betere toekomstmogelijkheden geboden.' Einde citaat. Laten we daarom niet altijd denken dat we, waar we ons ook bevinden, steeds op de laatste rij zitten. Hier wordt een duidelijke hiërarchische rangorde aangegeven. Hier wordt Genk in één adem genoemd met Venlo en Valburg. Ik denk dan ook dat het niet nodig is verder op de problematiek Genk in te gaan.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Het verheugt me dat de minister zijn positieve voornemens met betrekking tot de mobiliteitsontsluiting van Limburg, en van Genk in het bijzonder, bevestigt. Ik ben niet zo goed thuis in deze commissie, maar heb wel gezien dat het Albertkanaal als hoofdwaterweg in aanmerking werd genomen. Bovendien heb ik ook vastgesteld dat geen werk wordt gemaakt van de noodzakelijke verbreding van dat Albertkanaal. Kan de minister zich er nu toe engageren deze verbreding als prioriteit op de agenda te plaatsen? De minister zegt immers dat Genk over alle ontsluitingsmogelijkheden moet kunnen beschikken. Momenteel zit het Genkse wegennet echter volledig vast en we hebben onvoldoende spoorwegverbindingen. Er rest ons dus enkel nog het water en dat moet daarom een prioritaire behandeling krijgen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, u hebt verwezen naar het multimodale gegeven en naar de multimodale toegang. Laat me echter één zaak duidelijk stellen: in Oostende is er een monomodale toegang via de lucht en daar wilt u een dergelijk park voorzien.

Die luchtroute is dan de toegang of de poort, maar de afhandeling, de behandeling, de opslag en de verwerking en de distributie achteraf horen thuis in een logistiek park. Ik ga ermee akkoord dat dergelijke logistieke parken multimodaal en over meerdere plaatsen in Vlaanderen verspreid moeten zijn. De vraag was hier duidelijk dat deze parken – indien ze internationaal zijn – niet sowieso of niet exclusief mogen worden gekoppeld aan wat als poort wordt geformuleerd. Het is ook om die reden dat we Genk naar voren hebben geschoven.

De zwakte van het Ruimtelijk Structuurplan is trouwens dat het feitelijkheden hanteert en onvoldoende strategische keuzes voor de toekomst maakt. Het volstaat niet na pakweg twee jaar te evalueren wat er eventueel fout is gelopen. Neen, er moeten ook duidelijke proactieve keuzes worden gemaakt en door Genk op deze manier in te schrijven, zoals we in het amendement voorstellen, maken we die keuzes en is er tevens een hefboom voorhanden om, ten overstaan van de NMBS en de andere betrokkenen, ervoor te zorgen dat de spoorontsluiting voor goederen, maar ook voor personenvervoer, uiteindelijk ook daadwerkelijk een feit wordt. Het zijn precies die keuzes die we vastgelegd wensen te zien in de bindende bepalingen.

Minister Eddy Baldewijns : In antwoord op het betoog van mevrouw Van Cleuvenbergen wil ik stellen dat het niet de eerste keer is dat ik een pleidooi houd voor de optimale benutting van het Albertkanaal. De verdere uitbouw van dat Albertkanaal moet uiteraard worden gezien in een breder tijdsperspectief. Ik betreur steeds opnieuw dat reeds vele miljarden werden besteed aan de verbetering van deze toch belangrijke waterweg zonder dat die optimale benutting werd verwezenlijkt. Maar net zoals we werk hebben gemaakt van de traverse van Kortrijk, spreekt het vanzelf dat ik ook bereid ben om, in de mate van het mogelijke, spoed te zetten achter de nodige werken aan het Albertkanaal.

Mijnheer Sannen, we moeten op de juiste manier redeneren. We moeten erkennen dat er over de internationale poort Zaventem geen discussie kan bestaan. We hebben dit niet op het einde toegevoegd. Dit werd reeds in de eerste ontwerp teksten vermeld.

Het is nodig het voorliggend concept van Oostende als een geheel te bekijken. Als we zeggen dat Oostende enkel een luchthaven is, dan leggen we onszelf een beperking op. Er is sprake van een internationale én multimodale poort in Oostende omdat we voorzien in een koppeling van de lucht- en zeehaven. Ik veronderstel dat de meeste mensen ook al eens met de trein naar Oostende zijn geweest. Beweren dat er geen multimodale ontsluiting bestaat, is niet juist.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de voorzitter, men voorziet daar in twee parken : één in Zeebrugge en één in Oostende.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer Sannen, laten we hierover niet twisten. Iedereen weet toch dat Oostende over een lucht- en een zeehaven beschikt, en dat Zeebrugge een zeehaven heeft.

Ik wil de heer Tobback bedanken voor zijn steun. Ook andere sprekers hebben vermeld dat er nood is aan continuïteit in de behandelingswijze en bij de uitvoering van de werkzaamheden. Het is uitermate belangrijk een directeur-generaal aan te stellen die voor de administratie kan instaan.

Mijnheer Huybrechts, ik dank u voor uw betoog. Uiteraard kunnen we het eens geraken over een

aantal aspecten van de ruimtelijke ordening. Ook u zegt echter dat we in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen overdreven regulerend werken. Dat is niet juist. Misschien gaat men bij de regelgeving wat detaillistisch te werk, maar inzake de regionale bedrijventerreinen wordt niet overdreven regulerend gewerkt. Het is de taak van de lokale en provinciale verantwoordelijken om beslissingen te nemen over deze bedrijventerreinen. Zij moeten bepalen wat de potentie van de terreinen in de nabije toekomst zal zijn en aan welke terreinen zij een grotere waarde en aantrekkelijker imago willen geven.

Er wordt een open studie uitgevoerd over de toekomstperspectieven van de luchthaven te Deurne. Eenmaal de studie klaar is, kunnen we conclusies trekken.

We hebben in de commissie uitvoerig over Brussel gesproken. Het is nuttig om goed te bestuderen wat het RSV over het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel bepaalt. Er bestaan verstedelijkte kernen. In het kader van de gedeconcentreerde bundeling moeten de functies wonen en werken in de eerste plaats in de kernen verder worden ontwikkeld. We moeten ook een grote zorg dragen voor het behoud van de groene gordel. Deze zorg wordt dagelijks zoveel mogelijk in praktijk gebracht. We mogen niet blind zijn voor wat in de teksten staat.

Mijnheer Huybrechts, u hebt gelijk dat deze accenten steeds aanwezig moeten zijn bij het uittekenen van de ontwikkelingsperspectieven. We moeten er oog voor hebben dat de druk op de rand niet te sterk toeneemt, en we moeten aandacht hebben voor de concentrische cirkels die in de periferie van de verstedelijkte kernen liggen en voor de mate van fasering.

Vertrekkend, bijvoorbeeld, van de basisdoelstellingen van Vlabinvest zijn daartoe mogelijkheden voorhanden.

De heer Lauwers had het ook over de woningdichtheden. In de commissie hebben we daar lang over gesproken. De woningdichtheden moeten worden gehaald op basis van goed-omschreven ruimtelijke gehelen en niet op basis van administratieve gegevens die her en der worden uitgetekend. Gelet op deze noodzakelijke flexibiliteit inzake de concrete invulling kan deze norm ook niet in het bindende gedeelte worden ingewerkt. Ik dank de heer Coens voor zijn toelichting daaromtrent. De verhouding 60/40 staat in het bindende gedeelte. De woningdichtheden op zichzelf zijn daar een afgeleide van. Om dit nu allemaal op te

Baldewijns

splitsen en ons in een keurslijf te dringen, is te voorbarig.

De problematiek rond de communicatiestrategie zit mee ingebed in de resolutie. Het is natuurlijk onontbeerlijk dat het parlement zich uitspreekt over het bindende gedeelte vooraleer men bepaalde initiatieven kan nemen. Er zal een reeks producten worden uitgebracht zoals een brochure, enzovoort. We moeten daarbij op het taalgebruik letten opdat het voor de geïnteresseerde modale burger leesbaar is. Inzake ruimtelijke ordening blijft dat een moeilijke opdracht.

De heer Lauwers had het verder over de voorbereiding van de gewestplannen. Op dit ogenblik doen we voornamelijk gedeeltelijke inderzieningsstellingen. Daarmee proberen we te beantwoorden aan de grote behoeften. Ik wil vandaag niet de verwachting creëren dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen morgen in bestemmingsplannen zal worden omgezet. Dat is onmogelijk. We hebben enige tijd nodig. Nu wordt elke inderzieningsstelling al getoetst aan het RSV.

Ik wil tot slot nog enkele bekommernissen uitdrukken. De zorg voor een goede ruimtelijke ordening in Vlaanderen is belangrijk voor de verdere toekomst van onze regio. De meeste ruimtelijke ingrepen zijn onomkeerbaar. Daar moeten we ons van bewust zijn. De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement hebben als opdracht deze toekomst veilig te stellen. Het RSV biedt daartoe de nodige instrumenten.

De heer Sannen sprak daarnet over de lobby-machine die meer en meer op gang komt. Ik heb daar geen last van. Ik hoop dat de parlementsleden straks bij de stemming een dergelijke last op de schouders niet als dusdanig zullen aanvoelen en zullen denken aan de algemene belangen, vastgelegd in het RSV. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw Tyberghien-Vandenbussche en de heer Tobback houdende bekrachtiging van de bindende bepalingen van het besluit van de

Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt, wat de bindende bepalingen betreft, bekrachtigd mits

1° aan de bijlage bij dit besluit, deel 3 – bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten, Selectie van economische knooppunten, 1.3 'Economische knooppunten buiten de stedelijke gebieden en buiten het economisch netwerk van het Albertkanaal' de volgende zin wordt toegevoegd : "Indien blijkt na onderzoek dat de taakstelling met betrekking tot de invulling van de bedrijventerreinen in een specifiek economisch knooppunt niet afdoende kan gerealiseerd worden, dan kan deze taakstelling verder ingevuld worden op nabijgelegen zones in een aangrenzende gemeente." ;

2° aan de bijlage bij dit besluit, deel 3 – bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren, 1.1 'Categorisering van de wegen naar functie' de volgende zin wordt toegevoegd : "De algemene principes inzake de vormgeving en de uitrusting van de verschillende categorieën van wegen (zoals uiteengezet in het indicatief gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) kunnen voor wat betreft bestaande wegen niet opgevat worden als bindende norm en moeten steeds geëvalueerd worden vanuit de bestaande historisch gegroeide structuur van de omgeving waarin deze weg gelegen is.".

Op dit artikel is er een amendement van de heer Lachaert dat luidt als volgt :

Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

Voorzitter

"3° onder 1. Wegeninfrastructuur, 1.2. Selectie van de hoofdwegen' van de Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren (RSV, Bindende Bepalingen, p. 12) de optie te weerhouden om de (te ontwerpen) AX te verlenen tussen N31 (Brugge-Blauwe Toren) en A18/E40 (Jabbeke).".

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heer Gabriels dat luidt als volgt :

A. Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° in de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de stedelijke gebieden, 1. Selectie en indeling in categorieën van de stedelijke gebieden, de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel wordt herzien ; in het kader van die herziening worden de betrokken Vlaamse gemeenten of delen ervan afgebakend als afzonderlijke stedelijke gebieden, die zowel onderling als met Brussel interfereren ; binnen die betrokken stedelijke gebieden wordt ook in de optie voorzien om delen ervan af te bakenen als buitengebied.".

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren Penris en Huybrechts dat luidt als volgt :

A. Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° in de bijlage bij dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten, 2. Selectie van poorten, 2.3. Internationale luchthaven, Oostende en Deurne insgelijks worden geselecteerd als internationale luchthaven ;".

Op dit artikel is er een eerste amendement van de heren Sannen en Lauwers dat luidt als volgt :

A. Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° aan de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de stedelijke gebieden, 4. Verdeling van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in de stedelijke gebieden, de volgende zin wordt toegevoegd :

"De na te streven woningdichtheid in stedelijke gebieden bedraagt minimaal 25 woningen per ha uitgedrukt op een ruimtelijk samenhangend geheel.".

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren Sannen en Lauwers dat luidt als volgt :

B. Een 4° toevoegen, dat luidt als volgt :

"4° aan de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met het buitengebied, 4. Verdeling van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in het buitengebied, de volgende zin wordt toegevoegd :

"De na te streven woningdichtheid in de kernen van het buitengebied bedraagt minimaal 15 woningen per ha uitgedrukt op een ruimtelijk samenhangend geheel.".

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heer Gabriels dat luidt als volgt :

"3° het selecteren van Genk als economische poort onder 2. Selectie van poorten, van de Bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten (RSV, Bindende Bepalingen, p. 9) en mits het selecteren van het kanaal Kwaadmechelen-Lozen als hoofdwaterweg onder 3. Waterwegeninfrastructuur, 3.1. Selectie van de hoofdwaterwegen, van de Bindende bepalingen i.v.m. de lijninfrastructuren (RSV, Bindende Bepalingen, p. 15).".

Op dit artikel is er een amendement van de heren Gabriels en Sannen dat luidt als volgt :

Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° in de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten, 2. Selectie van poorten, 2.2. Internationaal georiënteerde multimodale logistieke parken, "Genk" wordt toegevoegd.".

Op dit artikel is er een tweede amendement van de heren Penris en Huybrechts dat luidt als volgt :

B. Een 4° toevoegen, dat luidt als volgt :

"4° aan de bijlage bij dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband

Voorzitter

met de stedelijke gebieden, 1. Selectie en indeling in categorieën van de stedelijke gebieden, 1.1. Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, de volgende zin wordt toegevoegd : "Geen enkele Vlaams-Brabantse gemeente gaat behoren tot het zogenaamde Vlaams stedelijk gebied rond Brussel."."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Devolder dat luidt als volgt :

Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° onder 1. Wegeninfrastructuur, 1.2. Selectie van de hoofdwegen' van de Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren (RSV, Bindende Bepalingen, p. 12) de optie te weerhouden om de (te ontwerpen) AX te verlenen tussen N31 (Brugge-Blauwe Toren) en A18/E40 (Jabbeke)."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Beysen dat luidt als volgt :

Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° onder 1. Wegeninfrastructuur, 1.2. Selectie van de hoofdwegen' van de Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren (RSV, Bindende Bepalingen, p. 12) de (te ontwerpen) Grote Ring rond Antwerpen en de verbinding Liefkenshoektunnel – E17 als hoofdweg te selecteren."

Op dit artikel is er een derde amendement van de heren Sannen en Lauwers dat luidt als volgt :

C. Een 5° toevoegen, dat luidt als volgt :

"5° in de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren, 1. Wegeninfrastructuur, 1.2. Selectie van de hoofdwegen, aan de A102 de voetnoot 42 van deel 2 – Richtinggevend gedeelte wordt toegevoegd."

Op dit artikel is er een amendement van de heer Cordeel dat luidt als volgt :

Een 3° toevoegen, dat luidt als volgt :

"3° in de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband

met de lijninfrastructuren, 1. Wegeninfrastructuur, 1.3. Selectie van de primaire wegen categorie I, de (aan te leggen) N433 (N70 – Eksaardebaan) als primaire weg categorie I wordt geselecteerd."

Op dit artikel is er een vierde amendement van de heren Sannen en Lauwers dat luidt als volgt :

D. Een 6° toevoegen, dat luidt als volgt :

"6° aan de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren, 2. Spoorweginfrastructuur, 2.1. Hoofdspoorwegen voor het personenvervoer, in de lijst van het net van de (inter)nationale verbindingen en de verbindingen op Vlaams niveau de lijn Zaventem – Luchthaven – Leuven en de lijn Zaventem-Luchthaven-Antwerpen worden opgenomen"

Op dit artikel is er een derde amendement van de heer Gabriëls dat luidt als volgt :

B. Een 4° toevoegen, dat luidt als volgt :

"4° in de bijlage van dit besluit, deel 3 – Bindende bepalingen, Bindende bepalingen in verband met de lijninfrastructuren, 3. Waterweginfrastructuur, 3.1. Selectie van de hoofdwaterwegen, het kanaal Kwaadmechelen-Lozen wordt opgenomen."

De stemmingen over de amendementen en het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

Voorzitter

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.16 uur.*

BIJLAGE

DEONTOLOGISCHE CODE
VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
INZAKE DIENSTVERLENING AAN DE BEVOLKING

1. Het statuut van de code

Artikel 1

De deontologische code van de Vlaamse volksvertegenwoordigers inzake dienstverlening aan de bevolking is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die de Vlaamse volksvertegenwoordigers, hun persoonlijke en fractiemedewerkers, en elke derde persoon die in hun opdracht handelt, als leidraad nemen bij hun dienstverlening aan de bevolking. De bepalingen van de deontologische code gelden ook voor groepen van volksvertegenwoordigers die aan collectieve dienstverlening doen.

Artikel 2

Gelet op het primaat van hun parlementaire mandaat, houden volksvertegenwoordigers die ook burgemeester, schepen, gemeenteraadslid, OCMW-voorzitter of OCMW-raadslid zijn, zich aan de deontologische code voor al hun dienstverlenende activiteiten, ook als zij die uitoefenen uit hoofde van hun gemeentelijk mandaat.

Artikel 3

De volksvertegenwoordigers moeten ervoor waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer of de waardigheid van het mandaat kunnen schaden.

2. Algemene plichten, doelstellingen en uitgangspunten

Artikel 4

De volksvertegenwoordigers gebruiken voor hun eigen dienstverleningsactiviteiten de termen "ombudsman", "ombudsvrouw", "ombudsdienst" of andere vergelijkbare samenstellingen met "ombud" niet, om geen verwarring te creëren met de, bij wet of decreet ingestelde, ombudsdiensten.

Artikel 5

Bij hun optreden in en buiten het parlement en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen

geven de volksvertegenwoordigers voorrang aan het algemeen belang boven particularistische belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Artikel 6

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook en mag geen vorm van cliëntwerving inhouden.

Artikel 7

De volksvertegenwoordigers moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, sociale stand, nationaliteit, filosofische overtuiging, partijvoorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Artikel 8

Elke tussenkomst, zowel schriftelijk als mondeling, van een volksvertegenwoordiger bij een behandelend magistraat en ambtenaar of hun diensthoofd moet in het dossier worden opgenomen. Elke mondelinge tussenkomst wordt binnen acht dagen schriftelijk aan de volksvertegenwoordiger bevestigd door de ambtenaar, de magistraat of het diensthoofd. Een kopie van die brief wordt in het dossier opgenomen.

Artikel 9

Tussenkomsten bij gerechtelijke instanties om de juridische besluitvorming te beïnvloeden, bijvoorbeeld om een proces-verbaal te laten seponeren, zijn verboden.

3. Specifieke bepalingen

3.1 Rol van informatiebemiddelaar

Artikel 10

Het behoort tot de wezenlijke taken van de volksvertegenwoordigers om informatie te ontvangen en

te verstrekken en om door te verwijzen naar de bevoegde diensten of instanties.

Artikel 11

De volksvertegenwoordigers stellen informatie ter beschikking over de werking van ombudsdiensten en andere diensten die klachten van de burger over het optreden van de overheid behandelen, en over de voornaamste informatiediensten voor problemen waarmee de burger geregeld geconfronteerd wordt.

Artikel 12

Bestuurlijke en gerechtelijke informatie waarop de vraagsteller normaliter geen recht heeft, die de goede werking van de administratie of het gerecht kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de volksvertegenwoordigers niet worden doorgespeeld.

3.2 Rol van vertrouwenspersoon

Artikel 13

In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen volksvertegenwoordigers de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

3.3 Rol van doorverwijzer

Artikel 14

De volksvertegenwoordigers proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de bevoegde diensten van de administratie, het gerecht enz., zoals bijvoorbeeld de ombudsdiensten, die van overheidswege ingesteld zijn om de problemen van de vraagstellers op te lossen, of naar particuliere en overheidsdiensten die professioneel gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen.

3.4 Rol van administratieve begeleider en ondersteuner

Artikel 15

Volksvertegenwoordigers kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met gerechtelijke instanties : zij kunnen de burgers helpen om, via de geschikte kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken van een dossier, daarover verdere uitleg en verantwoording te vragen, en voorafgaande vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 16

De briefwisseling met de overheid, in het kader van de in artikel 15 bedoelde ondersteuning en begeleiding, wordt alleen op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van de volksvertegenwoordigers. De volksvertegenwoordigers onthouden zich van verdere ondersteuning of begeleiding, tenzij de burger daar uitdrukkelijk om verzoekt.

3.5 Rol van bemiddelaar

Artikel 17

Omdat steeds meer overheidsdiensten en gespecialiseerde diensten een ombudsdienst of klachtendienst hebben ingesteld ter oplossing van conflicten, moeten de volksvertegenwoordigers de burger in eerste instantie doorverwijzen naar de bevoegde ombuds- of klachtendienst.

Artikel 18

Alleen als er voor een specifiek probleem geen enkele ombuds- of andere klachtendienst bevoegd is, mogen volksvertegenwoordigers nog optreden als rechtstreekse en zichtbare bemiddelaar.

3.6 Tussenkomsten

Artikel 19

Gemotiveerde tussenkomsten zijn toegestaan binnen het wettelijke kader. Zulke tussenkomsten kunnen onder meer zijn : vragen naar concrete toelichting bij de regelgeving of bij een genomen beslissing, vragen naar de stand van zaken van een dossier of naar de verantwoording voor het niet-beantwoorden van een vraag van een burger, of de aandacht vestigen op specifieke elementen in een dossier, bijvoorbeeld de sociale context van betrokkene.

3.7 Bespoedigingstussenkomsten

Artikel 20

Bij het behartigen van dossiers en het begeleiden van vraagstellers, respecteren de volksvertegenwoordigers de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers. Bespoedigingstussenkomsten, waarbij volksvertegenwoordigers een administratieve of gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers die zonder die tussenkomst weliswaar een langere verwerkingsperiode, maar toch ook een gunstig gevolg zouden krijgen, zijn dus niet toegestaan. Het bespoedigen van het dossier van de ene houdt immers automatisch het vertragen van de behandeling van andere dossiers in, wat een vorm van favoritisme is. Rechtmatige en gemotiveerde tussenkomsten binnen het wettelijke kader zijn toegestaan.

Artikel 21

De volksvertegenwoordigers mogen wel, via de geschikte kanalen en de informatieprocedures van de betrokken diensten, en zo niet, via de politieke beleidsverantwoordelijken, d.w.z. de minister en zijn kabinet, de gouverneur, de burgemeester enz., schriftelijk informatie inwinnen over de stand van zaken in de behandeling van een dossier van hun dienstverleningsvragers indien zij vermoeden dat de afhandeling manifest te traag verloopt. Voor problemen van te trage afhandeling die onder de bevoegdheid vallen van een ombudsdienst, wordt echter doorverwezen naar de ombudsdienst of

naar de informatie- en klachtenkanalen die voor de betrokken dienst(en) zijn ingesteld, zonder nog rechtstreeks tussenbeide te komen bij de politieke verantwoordelijken.

3.8 Begunstigingstussenkomsten

Artikel 22

Begunstigingstussenkomsten waarbij de burgers een beroep doen op voorspraak van volksvertegenwoordigers, zijn verboden. Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de overheidsadministratie en binnen de gerechtelijke sector, zijn dus niet toegestaan.

Artikel 23

Als volksvertegenwoordigers om steun gevraagd wordt door of voor kandidaten die een bepaalde functie of bevordering ambiëren, en als nadien voor de beoogde functie een vergelijkend examen wordt georganiseerd, dan delen de volksvertegenwoordigers aan de kandidaten mee dat het resultaat van dat examen het enige criterium is voor de toewijzing.

Artikel 24

De volksvertegenwoordigers mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

Artikel 25

De volksvertegenwoordigers mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en -criteria. Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide. Achteraf kunnen zij wel vragen stellen over de objectiviteit van de evaluatie of de selectie, en in geval van overtreding of van vermoeden van overtreding, kunnen zij de tekortgedane partij bijstand verlenen, als die via de bevoegde kanalen beroep aantekent, bijvoorbeeld bij de Raad van State, of

via hun parlementaire controlerecht vragen stellen aan de minister of, via de minister, aan andere politieke beleidsverantwoordelijken over de dienst waar men vermoedt dat er een inbreuk op de objectiviteit van de selectieprocedure werd gepleegd.

Artikel 26

De volksvertegenwoordigers mogen werkzoeken op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. De volksvertegenwoordigers mogen op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Voor die 'arbeidsbemiddelingsrol' mogen de volksvertegenwoordigers geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

3.9 Onrechtmatige en onwettelijke voordelen

Artikel 27

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een volksvertegenwoordiger iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Artikel 28

Tussenkomen van volksvertegenwoordigers met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

3.10 Schijndienstbetoon en ongevraagd dienstbetoon

Artikel 29

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij volksvertegenwoordigers bewust maar onterecht de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn, zonder dat de betrokken burger om een tussenkomst heeft gevraagd, zijn niet toegestaan.

Artikel 30

Alle vormen van ongevraagd dienstbetoon, waarbij volksvertegenwoordigers wel degelijk daadwerkelijk optreden om de goede afloop van een dossier te waarborgen, maar zonder dat de betrokken burger daarom gevraagd heeft, zijn niet toegestaan.

4. Bekendmaking dienstverlening

Artikel 31

Rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit geven aan de dienstverlenende activiteiten van volksvertegenwoordigers wordt beperkt tot het bekendmaken van een of meer contactadressen, met naam, mandaat en partij van de volksvertegenwoordigers, en de spreekuren, het telefoon- en faxnummer en het e-mailadres waarop zij het makkelijkst te bereiken zijn. Er wordt in die publiciteit geen melding gemaakt van de aard van de dienstverlening waarin zij eventueel gespecialiseerd zijn, en er wordt geen foto van hen in gepubliceerd. Die regels gelden niet voor bladen van politieke partijen of eigen politieke publicaties. Publiciteit voor dienstverlening is niet toegestaan op lokale en regionale radiozenders en op televisiezenders.

Artikel 32

De volksvertegenwoordigers maken in hun verkiezingscampagnes en mailings die gericht zijn op individuen, geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om een stem vragen in ruil voor bewezen diensten. Zij mogen in hun verkiezingscampagnes die gericht zijn op het algemeen publiek, bijvoorbeeld in huis-aan-huis-folders en advertenties, wel in algemene termen hun dienstvaardigheid, luisterbereidheid en aanspreekbaarheid vermelden.

5. Naleving, controle en sanctionering

Artikel 33

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomen te verhinderen.

Artikel 34

Als politieke mandatarissen en partijfunctionarissen op alle niveaus, vertegenwoordigers van drukingsgroepen of publieke, semi-publieke en particuliere hulpverleners tussenbeide komen in een dossier, dan voegen de ambtenaren die dat dossier behandelen, die tussenkomst toe aan het desbetreffende administratieve dossier.

Artikel 35

Er wordt in het Vlaams Parlement een deontologische commissie ingesteld die waakt over de naleving van de deontologische code. Alle erkende fracties maken deel uit van die deontologische commissie.

De Vlaamse ombudsman, magistraten, ambtenaren of andere personen die geconfronteerd worden met een inmenging van een volksvertegenwoordiger die zij in strijd achten met deze deontologische code, wordt verzocht hiervan binnen tien dagen melding te maken bij de voorzitter van het Vlaams Parlement. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van de betrokken volksvertegenwoordiger. Anonieme klachten zijn onontvankelijk.

De voorzitter van het Vlaams Parlement legt de in het tweede lid omschreven meldingen voor aan de deontologische commissie van het Vlaams Parlement binnen dertig dagen na ontvangst. De commissie onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging van de betrokken volksvertegenwoordiger worden gevrijwaard. De commissie doet uitspraak binnen dertig dagen na ontvangst. De termijnen worden geschorst tijdens recesperiodes.

Als de commissie een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan kan zij publiekelijk een blaam leggen op de betrokken volksvertegenwoordiger.

6. Doorstroming naar het eigenlijke parlementaire werk

Artikel 36

In hun dienstverlening aan de bevolking worden de volksvertegenwoordigers geconfronteerd met de individuele problemen van de burgers. Dat moet ertoe leiden dat het parlement zijn controlerende en regelgevende opdracht doelgerichter kan uitvoeren.

Daarom is het wenselijk dat de fracties op geregelde tijdstippen een synthese maken van de meest voorkomende dienstverleningsproblemen waarmee zij worden geconfronteerd.

7. Slotbepaling

Artikel 37

De code treedt op 1 januari 1998 in werking voor alle Vlaamse volksvertegenwoordigers.
